

Jaarrekening 2013

1. INLEIDING	3
1.1 Saldo van de rekening 2013	3
1.1.1 Beleidsrekening 2013	4
1.1.2 Bedrijfsvoering 2013	4
1.2 Rechtmatigheid	4
1.3 Voorstel tot bestemming van het Resultaat 2013	5
1.4 Het overzicht van baten en lasten	7
1.5 De balans	8
1.6 Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling	10
2. TOELICHTING OP HET OVERZICHT VAN BATEN EN LASTEN	13
2.1 Steenwijkerland werkt en leert	13
2.2 Steenwijkerland leeft	17
2.3 Steenwijkerland woont	23
2.4 Steenwijkerland schoon, heel en veilig	27
2.5 Steenwijkerland duurzaam	34
2.6 Steenwijkerland tot uw dienst	37
2.7 Steenwijkerland biedt kwaliteit, inclusief algemene dekkingsmiddelen	40
2.8 Grondexploitaties	44
2.9 Overzicht algemene dekkingsmiddelen, dividend en beleggingen en Onvoorzien	53
3. TOELICHTING OP DE BALANS	55
3.1 Toelichting op de vaste activa	55
3.2 Toelichting op de vlottende activa	57
3.3 Toelichting op de vaste passiva	61
3.4 Toelichting op de vlottende passiva	62
3.5 Garanties	65
BIJLAGEN	67
Bijlage 1: Controleverklaring van de onafhankelijke accountant	67
Bijlage 2: Investering met gemeenten / externe veiligheid (IMG / EV)	69
Bijlage 3: Verloop reserves	70
Bijlage 4: Mutaties reserves	71
Bijlage 5: Structurele toevoegingen en onttrekkingen aan en van reserves	76
Bijlage 6: SISA, verantwoording specifieke uitkeringen	80

1. Inleiding

Aan de Raad,

Hierbij bieden wij u de jaarrekening 2013 van de gemeente Steenwijkerland aan. Deze jaarrekening presenteert het geheel van alle gemeentelijke activiteiten.

Op grond van de gemeentewet (artikel 198) stelt de raad van de gemeente jaarlijks de rekening¹ vast in het jaar volgend op het afgesloten dienstjaar.

De gemeente Steenwijkerland valt onder repressief² toezicht. De jaarrekening moet uiterlijk 15 juli 2014 worden aangeboden bij de provincie Overijssel. Bij vaststelling van de rekening in de raadsvergadering van 24 juni 2014 voldoen wij aan deze voorwaarde.

1.1 Saldo van de rekening 2013

De jaarrekening van de gemeente Steenwijkerland geeft over het jaar 2013 na bestemming en met inachtneming van de consolidatie van de bedrijfsvoering een positief saldo van bijna € 2,9 miljoen, 2,47% van de exploitatierekening.

Tabel 1.1 Concernresultaat Algemene Dienst 2013:

Saldo van de rekening	bedragen x € 1.000			
	Primitieve begroting	Actuele begroting	Rekening 2013	Vershil
Algemene Dienst				
Resultaat Algemene dienst	107	- 0	1.851	1.851 V
Bedrijfsvoering				
Resultaat bedrijfsvoering	-	-	1.138	1.138 V
waarvan t.g.v. Bedrijfsreserve			- 50	- 50 N
Resultaat bedrijfsvoering	-	-	1.088	1.088 V
Resultaat	107	- 0	2.939	2.939 V

¹ De jaarrekening is opgesteld overeenkomstig het voorgeschreven Besluit Begroting en Verantwoording 2004 (BBV 2004) en gebaseerd op de programma's van de gemeente Steenwijkerland.

² Onder repressief toezicht wordt verstaan het toezicht achteraf door de provincie. Wordt niet voldaan aan de voorschriften dan zal er sprake zijn van preventief toezicht.

1.1.1 Beleidsrekening 2013

De financiële resultaten 2013 per programma³ geven het volgende beeld te zien:

Tabel 1.2 Resultaten per programma 2013:

Resultaten per programma	bedragen x € 1.000		
	Actuele begroting	Rekening 2013	Vershil
1 Steenwijkerland werkt en leert	- 7.137	- 8.067	- 931 N
2 Steenwijkerland leeft	- 21.230	- 20.451	779 V
3 Steenwijkerland woont	- 4.888	- 5.001	- 113 N
4 Steenwijkerland schoon, heel en veilig	- 12.012	- 13.226	- 1.214 N
5 Steenwijkerland duurzaam	- 4.384	- 3.840	544 V
6 Steenwijkerland tot uw dienst	- 3.291	- 2.984	308 V
7 Steenwijkerland biedt kwaliteit	52.941	56.507	3.566 V
Resultaat	0	2.939	2.939 V

In hoofdstuk 2 wordt per programma een analyse weergegeven.

Op 11 maart jl. heeft de raad, overeenkomstig de uitgangspunten van de nota budgetbeheer, ingestemd met de budgetoverheveling (te bestemmen) en deze maakt hierdoor onderdeel uit van de rekening 2013. In de analyse per programma is met deze bestemming al rekening gehouden.

1.1.2 Bedrijfsvoering 2013

Het bedrijfsresultaat 2013 sluit met een positief saldo van ruim € 1.138.000, waarvan € 50.000 ten gunste komt van de bedrijfsreserve.⁴

Onderstaand overzicht geeft u inzicht in het resultaat 2013 per afdeling.

Tabel 1.3 Resultaat 2013 per afdeling:

Bedrijfsvoering	bedragen x € 1.000		
	Prognose Afd. rapp. voorjaar	Prognose Afd. rapp. najaar	Rekening 2013
Directie / Concernstaf	-	59	175
Ondersteuning	-	232	596
Openbare Werken	29	- 87	12
Maatschappelijke Ontwikkeling	-	125	187
Ruimtelijke en Economische Ontwikkeling	-	- 75	33
Inwoners en Ondernemers	-	25	134
Brandweer	-	-	1
Afronding	-	-	-
Resultaat bedrijfsvoering	29	279	1.138

1.2 Rechtmatigheid

De rechtmatigheid wordt getoetst aan de hand van het door de raad vastgestelde normenkader.

³ Inclusief grondexploitatie

⁴ In april 2008 heeft de raad de maximale netto omvang van de bedrijfsreserve bepaald op € 500.000.

Op een aantal programma's is sprake van toegelichte overschrijdingen. Deze overschrijdingen passen binnen het bestaande beleid van de gemeente Steenwijkerland hetgeen inhoudt dat er geen sprake is van begrotingsonrechtmatigheid.

1.3 Voorstel tot bestemming van het Resultaat 2013

Voorstel tot bestemming van het resultaat 2013:

- Een bedrag van € 295.000 te storten in de reserve bestuursakkoord
- Een bedrag van € 615.328 in te zetten voor versneld afschrijven in 2014 van investeringen van maatschappelijk nut
- Een bedrag van € 1.551.000 te storten in de reserve vaste buffer
- Een bedrag van € 16.400 ten laste te brengen van de reserve planschade
- Een bedrag van afgerond € 493.633 toe te voegen aan de Algemene reserve vrij besteedbaar.

1. Reserve Bestuursakkoord

De rekening laat op het product Centrum jeugd en gezin (CJG) een overschot van € 511.000 zien waarvan in het voorstel tot bestemming van het resultaat 2013, behandeld in de raadsvergadering van 11 maart 2014, is besloten om bij de vaststelling van de jaarrekening een bedrag van € 295.000 toe te voegen aan de reserve bestuursakkoord. Het saldo van deze reserve bedraagt na toevoeging van bovenvermeld bedrag € 2.405.000.

2. Afschrijven investeringen met maatschappelijk nut.

Het is mogelijk en toegestaan om gereed gekomen investeringen van maatschappelijk nut vervroegd af te schrijven. Voordeel hiervan is dat in meerjarenbegroting 2015-2018 als gevolg hiervan structureel ruimte ontstaat.

Voorgesteld wordt om de volgende investeringen in 2014 versneld af te schrijven:

- Fietspad Steenwijk – Meppel (€ 341.435,86)
- Realisatie overeenkomst Steenwijk-west (€ 33.892,=)
- Realisatie overeenkomst Platte daken buurt (€ 240.000,=)

De totale versnelde afschrijving in 2014 bedraagt ruim € 615.000 en levert een structurele besparing/ruimte op van € 24.919.

De financiële ruimte wordt bij instemming van dit besluit verwerkt in de meerjarenbegroting 2015-2018.

3. Norm vaste Buffer

De gemeente Steenwijkerland hanteert een 10% norm voor opvangen van risico's. Ultimo 2013 bedraagt deze norm op grond van de nota reserves en voorzieningen:

bedragen x € 1.000

Norm Algemene reserve vaste buffer	Rekening 2013
Grondslag normbepaling	
Algemene uitkering uit gemeentefonds	43.113
Opbrengst Onroerende-zaakbelasting	6.598
Totaal Grondslag normbepaling	49.711
Afwijking t.o.v. norm	
Norm 10%	4.971
Algemene reserve per ultimo 2013	5.020
Afwijking t.o.v. norm (hoger)	49

Ultimo 2013 is de omvang van de reserve van € 5.020.000 en ligt met 10,1% hoger dan de 10% norm.

Met ingang van 2015 vindt de decentralisatie van rijks- en provinciale taken op de beleidsterreinen AWBZ, jeugd en participatie naar de gemeenten plaats.

De budgetten voor uitvoering van deze taken komen in een deelfonds sociaal domein. Daartoe wordt op dit ogenblik een wet voorbereid. Het deelfonds sociaal domein is een integratie-uitkering en maakt deel uit van de algemene uitkering uit het Gemeentefonds.

Voor de onderdelen AWBZ en jeugd is op basis van historische cijfers een voorlopig budget toegekend van € 15,9 mln., exclusief uitvoeringskosten. Voor het onderdeel participatie zijn nog geen bedragen bekend. Het vorenstaande betekent dat de algemene reserve vaste buffer met ingang van 2015 in ieder geval naar boven moet worden bijgesteld met 10% van € 15,9 mln. is afgerond € 1,6 mln. (10% norm wordt 6,571 mln.)

Wij stellen dan ook voor om te anticiperen op deze ontwikkeling en € 1,551 mln. van het rekeningsresultaat te bestemmen voor verhoging van de vaste buffer tot het niveau € 6,571 miljoen.

4. Planschade

Uitbetaling van planschade heeft tot gevolg dat de rekening een tekort is ontstaan van € 16.400. Dit nadeel is niet ten laste van de rekening gebracht aangezien u daar geen voorstel over is aangeboden. Om alsnog de reserve planschade gelijk haar uitgangspunt in te zetten stellen wij u voor een bedrag van € 16.400 ten laste te brengen van deze reserve.

5. Algemene reserve vrij besteedbaar

Voorgesteld wordt om het resterende saldo van € 493.633 ten gunste van de algemene reserve vrij besteedbaar te brengen.

Resumé : Voorstel tot Bestemming

bedragen x € 1.000

Voorstel resultaatbestemming	Rekening 2013
1 Ten gunste van de Reserve Bestuursakkoord	295
2 Ten behoeve van versnelde afschrijving maatschappelijk nut in 2014	615
3 Ten gunste van de Reserve Vaste Buffer	1.551
4 Ten laste van de Reserve Planschade	- 16
5 Ten gunste van de Algemene Reserve vrij besteedbaar	494
Totaal voorstel resultaatbestemming	2.939

1.4 Het overzicht van baten en lasten

bedragen x € 1.000

Overzicht van baten en lasten	Primitieve begroting	Actuele begroting	Rekening 2013	Vershil
Saldo van baten en lasten				
Lasten				
1 Steenwijkerland werkt en leert	- 18.326	- 26.770	- 22.528	4.242 V
2 Steenwijkerland leeft	- 35.870	- 42.800	- 38.469	4.332 V
3 Steenwijkerland woont	- 24.853	- 28.811	- 20.230	8.581 V
4 Steenwijkerland schoon, heel en veilig	- 22.577	- 28.360	- 27.912	449 V
5 Steenwijkerland duurzaam	- 5.151	- 5.724	- 5.184	540 V
6 Steenwijkerland tot uw dienst	- 4.633	- 5.240	- 4.598	643 V
7 Steenwijkerland biedt kwaliteit	- 2.198	- 5.127	- 2.866	2.261 V
Totaal Lasten	- 113.609	- 142.833	- 121.785	21.048 V
Baten				
1 Steenwijkerland werkt en leert	9.801	16.091	14.186	- 1.904 N
2 Steenwijkerland leeft	11.124	14.418	15.710	1.293 V
3 Steenwijkerland woont	20.145	16.491	12.525	- 3.965 N
4 Steenwijkerland schoon, heel en veilig	10.507	12.062	12.345	282 V
5 Steenwijkerland duurzaam	877	1.090	1.198	108 V
6 Steenwijkerland tot uw dienst	725	1.042	1.115	74 V
7 Steenwijkerland biedt kwaliteit	57.136	58.128	59.895	1.768 V
Totaal Baten	110.315	119.321	116.975	- 2.346 N
Saldo van baten en lasten	- 3.294	- 23.512	- 4.810	18.702 V
Mutatie reserves				
Toevoegingen	- 4.106	- 12.590	- 12.910	- 320 N
Onttrekkingen	7.506	36.102	20.659	- 15.443 N
Mutatie reserves	3.401	23.512	7.749	- 15.764 N
Resultaat	107	- 0	2.939	2.939 V
Af: incidentele baten en lasten	- 1.927	- 2.247	- 2.622	- 375 N
Materieel resultaat	2.034	2.246	5.560	3.314 V

1.5 De balans

bedragen x € 1.000

Activa	31-dec-2012	31-dec-2013
Vaste Activa		
Immateriële activa	-	-
Kosten onderzoek en ontwikkeling	-	-
Materiële activa	86.609	92.245
Investerings in openbare ruimte met maatschappelijk nut	495	868
Investerings met economisch nut	86.113	91.377
Financiële activa	34.345	29.821
Kapitaalverstrekking Deelnemingen en Gem. Regelingen	838	838
Leningen aan Woningbouwverenigingen	25.440	22.603
Overige langlopende leningen	8.063	6.376
Overige uitzettingen > 1 jaar	4	4
Totaal Vaste Activa	120.953	122.066
Vlottende Activa		
Voorraden	25.075	24.936
Onderhanden werk en bouwgronden in exploitatie	25.075	24.936
Uitzettingen < 1 jaar	15.041	20.705
Vorderingen op openbare lichamen	7.414	9.825
Overige vorderingen	7.627	10.880
Liquide middelen	66	63
Kas-, Bank- en Girosaldi	66	63
Overlopende activa	267	202
Overlopende activa	267	202
Totaal Vlottende Activa	40.449	45.906
Totaal Activa	161.402	167.972

bedragen x € 1.000

Passiva	31-dec-2012	31-dec-2013
Vaste passiva		
Eigen Vermogen	66.783	61.972
Reserves	64.400	59.034
Resultaat na bestemming	2.382	2.939
Voorzieningen	7.068	5.865
Voorzieningen	7.068	5.865
Vaste Schulden > 1 jaar	58.431	75.948
Onderhandse leningen	58.431	75.948
Totaal Vaste passiva	132.282	143.785
Vlottende Passiva		
Vlottende schulden < 1 jaar	19.781	18.597
Kasgeldleningen	5.000	-
Bank- en Girosaldi	5.889	9.079
Overige Schulden	8.892	9.518
Overlopende passiva	9.340	5.591
Overlopende passiva	9.340	5.591
Totaal Vlottende Passiva	29.121	24.187
Totaal Passiva	161.402	167.972
Gewaarborgde leningen	229.910	226.707

1.6 Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

1.6.1 Inleiding

De jaarrekening is opgemaakt met inachtneming van de voorschriften die het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten daarvoor geeft.

Algemene grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening

De waardering van de activa en passiva en de bepaling van het resultaat vindt plaats op basis van historische kosten. Tenzij bij het desbetreffende balanshoofd anders is vermeld, worden de activa en passiva opgenomen tegen nominale waarden.

De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Baten en winsten worden slechts genomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het begrotingsjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn. Dividendopbrengsten van deelnemingen worden als bate genomen op het moment waarop het dividend betaalbaar gesteld wordt, tenzij garantstellingen zijn afgegeven.

Voor arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van een jaarlijks vergelijkbaar volume wordt geen voorziening getroffen of op andere wijze een verplichting opgenomen. De referentieperiode is dezelfde als die van de meerjarenraming; te weten vier jaar. Indien sprake is van (eenmalige) schokeffecten (reorganisaties) dient wel een verplichting gevormd te worden.

1.6.2 Balans

Vaste activa

Artikel 59 BBV beschrijft het onderscheid tussen investeringen met uitsluitend maatschappelijk nut in de openbare ruimte en investeringen met een (beperkt) economisch nut. Investeringswijzen die op enigerlei wijze kunnen leiden tot of bijdragen aan het verwerven van inkomsten zijn investeringen met economisch nut.

Immateriële vaste activa

De immateriële vaste activa worden overeenkomstig de nota 'Afschrijvingsbeleid en waarderinggrondslagen gemeente Steenwijkerland' niet geactiveerd.

Materiële vaste activa met economisch nut.

De in erfpacht uitgegeven percelen zijn gewaardeerd tegen de eerste uitgifteprijs (i.c. de waarde die bij eerste uitgifte als basis voor de canonberekening in aanmerking is genomen).

De overige investeringen met economisch nut zijn gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs. Specifieke investeringsbijdragen van derden worden op de desbetreffende investering in mindering gebracht; in die gevallen wordt op het saldo afgeschreven.

Slijtende investeringen worden vanaf het moment van ingebruikneming lineair (of annuïtair bij uitzondering) afgeschreven in de verwachte gebruiksduur. Op grondbezit met economisch nut (buiten de openbare ruimte) wordt niet afgeschreven. Bij de waardering wordt in voorkomende gevallen rekening gehouden met een bijzondere vermindering van de waarde, indien deze naar verwachting duurzaam is.

In het begrotingsjaar heeft een dergelijke vermindering overigens niet plaatsgevonden. Volledigheidshalve vermelden wij dat op investeringen die **vóór** 2004 gedaan zijn, in het desbetreffende verslagjaar, soms extra is afgeschreven zonder economische noodzaak (ter verlichting van toekomstige lasten). Ook zijn in voorkomende gevallen reserves op dergelijke investeringen afgeboekt.

Op grond van artikel 65 van het BBV wordt bij de waardering van de vaste activa rekening gehouden met een vermindering van hun waarde, indien deze vermindering naar verwachting duurzaam is. Op de waarde van activa met economisch nut mogen vanaf 1-1-2004 reserves niet meer in mindering worden gebracht. Investeringsubsidies en andere bijdragen van derden mogen wel in mindering worden gebracht. Compensabele BTW wordt niet geactiveerd.

Het college van burgemeester en wethouders heeft de 'Nota afschrijvingsbeleid en waarderingsgrondslagen gemeente Steenwijkerland 2009⁵' vastgesteld. De gehanteerde afschrijvingstermijnen zijn overeenkomstig deze nota dan wel is het college van B&W met instemming van de gemeenteraad bewust afgeweken van de opgenomen afschrijvingstabel.

Hoofdpijnen afschrijvingstermijnen	Termijn
Grond en sloopwerken	30 jaar
Kabels en leidingen	30 jaar
Rioleringen	60 jaar
Speelvoorzieningen	10 jaar
Waterwerken, Binnenhavens, Wegen verhard	
Openbare verlichting , Monumenten, Begraafplaatsen	30 jaar
Gebouwen (opstallen)/ Onderwijshuisvesting	40- 60 jaar
Gronden	0 jaar
Wegen open verharding, Openbaar groen, Parkeerterreinen,	
Toplaag sportterreinen,	20 jaar
Onderlaag sportterreinen	40 jaar

Financiële vaste activa

Kapitaalverstrekkingen aan gemeenschappelijke regelingen en leningen u/g zijn opgenomen tegen nominale waarde. Zo nodig is een voorziening voor verwachte oninbaarheid in mindering gebracht.

Participaties in het aandelenkapitaal van NV's en BV's ('kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen' in de zin van het BBV) zijn gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs van de aandelen. Indien de waarde van de aandelen onverhoopt structureel mocht dalen tot onder de verkrijgingsprijs vindt afwaardering plaats. Tot dusver is een dergelijke afwaardering gelukkig niet noodzakelijk gebleken.

Bijdragen aan activa van derden worden gewaardeerd op het bedrag van de verstrekte bijdragen, verminderd met afschrijvingen. De verleende bijdragen worden afgeschreven in de periode waarin het betrokken actief van de derde op basis van de door de gemeente gestelde voorwaarden moet bijdragen aan de publieke taak.

⁵ Op 14 april 2009 heeft het college van B&W de nota Afschrijvingsbeleid en waarderingsgrondslagen aangepast. De inwerkingtreding is 1 januari 2010.

Vlottende activa

Vorraden

De nog niet in exploitatie genomen bouwgronden zijn gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs, tenzij in de toelichting anders is vermeld. Er wordt wel rente bijgeschreven op de boekwaarde van deze voorraden.

De als 'onderhanden werken' opgenomen bouwgronden in exploitatie zijn gewaardeerd tegen de vervaardigingsprijs dan wel de lagere marktwaarde. De vervaardigingsprijs omvat de kosten die rechtstreeks aan de vervaardiging kunnen worden toegerekend (zoals grondaankopen en kosten van bouw- en woonrijpmaken), alsmede rentekosten en de administratie- en beheerskosten minus de verkregen verkoopopbrengsten.

Winsten uit de grondexploitatie worden slechts genomen indien en voor zover die met voldoende mate van betrouwbaarheid als gerealiseerd aangemerkt kunnen worden. De winst wordt genomen indien de resterende investeringen lager zijn dan de negatieve boekwaarde.

Vorderingen en overlopende activa

De vorderingen worden gewaardeerd tegen nominale waarde. Voor verwachte oninbaarheid is een voorziening in mindering gebracht. De voorziening is bepaald op basis van de geschatte inningskansen.

Liquide middelen en overlopende posten.

Deze activa worden tegen nominale waarde opgenomen.

Vaste passiva

Voorzieningen

Voorzieningen worden gewaardeerd op het nominale bedrag van de betrokken verplichting c.q. het voorzienbare verlies. Onder de voorzieningen zijn ook opgenomen de voorziening riolering en reiniging omdat dit door derden verkregen middelen zijn.

Vaste schulden

Vaste schulden worden gewaardeerd tegen de nominale waarde verminderd met gedane aflossingen. De vaste schulden hebben een rentetypische looptijd van één jaar of langer.

Vlottende passiva

De vlottende passiva worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Borg- en Garantstellingen

Voor zover leningen door de gemeente gewaarborgd zijn, is buiten telling het totaalbedrag van de geborgde schuldrestanten per einde boekjaar opgenomen. Overigens is in de toelichting op de balans nadere informatie opgenomen.

2. Toelichting op het overzicht van baten en lasten

De presentatie van de rekening geschiedt overeenkomstig de aan ons opgelegde voorschriften, het zogenaamde Besluit Begroting en Verantwoording 2004 en is per programma opgebouwd.

In de toelichtingen zijn alle afwijkingen van minimaal € 20.000 of 10% van het budget vermeld. Dit heeft tot gevolg dat enkele malen een relatief gering bedrag in de rekening wordt toegelicht.

2.1 Steenwijkerland werkt en leert

De lasten en baten van het programma Steenwijkerland werkt en leert:

bedragen x € 1.000

Overzicht van baten en lasten - 1 Steenwijkerland werkt en leert	Primitieve begroting	Actuele begroting	Rekening 2013	Vershil
Saldo van baten en lasten				
Lasten	- 18.326	- 26.770	- 22.528	4.242 V
Baten	9.801	16.091	14.186	- 1.904 N
Saldo van baten en lasten	- 8.525	- 10.679	- 8.341	2.338 V
Mutatie reserves				
Toevoegingen	-	- 2.787	- 2.218	569 V
Onttrekkingen	1.261	6.330	2.492	- 3.838 N
Mutatie reserves	1.261	3.543	274	- 3.269 N
Resultaat	- 7.264	- 7.137	- 8.067	- 931 N
Af: incidentele baten en lasten	-	- 573	- 1.229	- 656 N
Materieel resultaat	- 7.264	- 6.564	- 6.838	- 275 N

De belangrijkste verschillen tussen de realisatie na bestemming van de overgehevelde budgetten en de raming na wijziging zijn:

bedragen x € 1.000

Belangrijkste afwijkingen	Vershil
Economische Ontwikkeling	23 V
Onderwijsbegeleiding	14 V
Leerlingenvervoer	- 144 N
Onderwijsachterstandbeleid	63 V
Zwemonderricht	5 V
Gymnastiekonderwijs	- 126 N
Toerisme: Project Hylkemaweg	- 526 N
Toerisme: Wandelnetwerk	24 V
WSW	- 221 N
Participatiebudget	- 47 N
Overige kleine afwijkingen	4 V
Totaal	- 931 N

Economische zaken

Van het budget voor economische acquisitie en promotie is een bedrag van € 23.000 niet uitgegeven.

Onderwijsbegeleiding

Voor onderwijsbegeleiding is een bedrag beschikbaar van € 77.000. Door de schoolbesturen is subsidie aangevraagd voor een totaalbedrag van € 63.000. Hierdoor is een voordeel ontstaan van bijna € 14.000.

Leerlingenvervoer

In het jaar 2013 hebben 242 kinderen gebruik gemaakt van het leerlingenvervoer. De totale kosten voor het schoolvervoer bedroegen € 926.000. Dit levert een gemiddelde vervoersprijs per leerling op van € 3.826. In de begroting is een bedrag ter hoogte van € 781.500 opgenomen voor het leerlingenvervoer. Er is dus een overschrijding op het budget ontstaan van € 144.000.

Ter vergelijking: in het jaar 2012 hebben 260 kinderen gebruik gemaakt van het leerlingenvervoer tegen een gemiddelde vervoersprijs van € 3.278 (totaal € 852.000) en in het jaar 2011 waren dit 253 kinderen met een gemiddelde vervoersprijs van € 3.259 (totaal € 824.500).

De kosten zijn ondermeer afhankelijk van het aantal kinderen per taxi, het aantal kinderen per school en de te overbruggen afstand.

Onderwijsachterstandenbeleid

In de begroting voor het onderwijsachterstandenbeleid is rekening gehouden met de aanpak van harde kern jongeren (zonder startkwalificatie, werk e.d.). In 2013 is echter een bedrag ontvangen vanuit het regionaal plan jeugdwerkloosheid, o.a. ook voor de aanpak van genoemde jongeren. Van het reguliere begrotingsbudget is geen gebruik gemaakt. Hierdoor resteert een bedrag van € 63.000.

Zwemondericht

De vergoeding (€ 65) voor het behalen van een zwemdiploma is met ingang van het jaar 2013 afgeschaft. Vanuit het jaar 2012 is nog een bedrag overgeheveld van € 5.000 voor de overloop van vergoedingsaanvragen over het jaar 2012. Van genoemd bedrag is geen gebruik gemaakt.

Gymnastiekonderwijs

Binnen het product Gymnastiekonderwijs is een nadeel ontstaan van € 98.000. Dit wordt veroorzaakt door een btw-constructie die is gekozen om een voordeel te behalen binnen het product Binnensport (gymzalen en de reserve onderwijshuisvesting). Schoolbesturen krijgen een extra gymvergoeding, die vervolgens aangewend dient te worden voor de betaling van de btw belaste huur van de gymzalen.

Het hier gemelde nadeel wordt grotendeels gecompenseerd met het voordeel dat wordt gemeld bij het product Binnensport (programma Steenwijkerland leeft).

Ook is een nadeel ontstaan van € 28.000 bij de vervoerskosten voor het gymnastiekonderwijs. Leerlingen van De Ambelt (S.O.) kunnen geen gebruik meer maken van de gymzaal bij het Kornputkwartier, waardoor zij vervoerd moesten worden naar de gymzaal in Willemsoord. Inmiddels maakt De Ambelt gebruik van het O.E.C., waardoor geen vervoerskosten meer worden gemaakt.

Toerisme

Hylkemaweg

In 2007 is in het kader van het project Hylkemaweg met een projectontwikkelaar een overeenkomst gesloten over de ontwikkeling van een tweetal resterende locaties nabij de "Kop" van de Hylkemaweg te Giethoorn. Omdat is gebleken dat deze locaties, onder invloed van de huidige economische omstandigheden, niet konden worden ontwikkeld, is de overeenkomst in 2013 ontbonden.

Het risico is groot dat de nu nog geprognosticeerde opbrengst ad € 526.000 niet wordt gerealiseerd. Dit heeft ertoe geleid dat in de rekening 2013 uit risico-overwegingen een “verlies” is opgenomen voor het volledige bedrag van € 526.000. Als de grond, op termijn, wel wordt verkocht, wordt dit als eenmalig voordeel in de dan lopende rekening verwerkt. Door dit nadeel ten laste van de rekening 2013 te brengen is het risico op dit project tot nihil teruggebracht.

Wandelnetwerk

Het ILG project Wandelnetwerk wordt met een voordelig saldo van € 24.000 afgerond. Dit omdat de prestaties van het onderdeel ILG fietspaden meegewogen zijn bij de vaststelling van de subsidie. Hierdoor komt de subsidie geheel ten gunste van de rekening 2013.

WSW

In de raadsvergadering van februari 2012 is voor de voorbereidingskosten van de samenvoeging van de NoordWestGroep en de IGSD Steenwijkerland/Westerveld een bedrag beschikbaar gesteld van € 230.000. Dekking van dit bedrag werd gevonden door gebruik te maken van het herstructureringsfonds WSW, dat door het toenmalige kabinet in het leven is geroepen, mede ingegeven door het afkondigen van de nieuwe Wet werken naar vermogen.

Door de val van het kabinet is deze nieuwe wet controversieel verklaard en uiteindelijk niet ingevoerd. Ook het herstructureringsfonds WSW heeft geen doorgang gevonden, waardoor de dekking van het beschikbaar gestelde budget is weggevallen. Door genoemde oorzaken is een nadeel ontstaan ter hoogte van € 230.000.

Op het reguliere Wsw-budget is nog een voordeel ontstaan van € 9.000, waardoor per saldo een nadeel ten laste van de jaarrekening komt van bijna € 221.000.

Participatiebudget

Het participatiebudget wordt besteed aan inburgering, volwasseneneducatie en re-integratie. In het jaar 2013 is hieraan een bedrag uitgegeven van € 1.680.000 en komt overeen met de hiervoor ontvangen (rijks)bijdrage.

Door de Igsd is berekend dat op basis van de ‘meeneemregeling’ Participatiebudget er een bedrag van € 101.000 in een voorziening gestort kan worden. Deze rijksmiddelen worden vanuit de voorziening in het jaar 2014 weer toegevoegd aan het beschikbare budget.

In de gemeentelijke voorziening is rekening gehouden met een bedrag van € 54.000, zodat er aanvullend nog een storting plaats moet vinden van € 47.000.

Dit levert een nadeel op voor de jaarrekening ter hoogte van de aanvullende storting.

Overheveling van budgetten 2013

Ultimo 2013 zijn in de rekening een aantal budgetten als te bestemmen aangemerkt teneinde de uitvoering in 2014 te waarborgen. De te bestemmen budgetten voldoen aan de uitgangspunten van onze nota Budgetbeheer en zijn in de raadsvergadering van 11 maart 2014 door u vastgesteld. Daardoor maken ze onderdeel uit van de rekening 2013.

bedragen x € 1.000	
Bestemde budgetten	Bedrag
Impuls rietteelt	23
Visie plattelandseconomie	34
Afronding	
Totaal	57

In de analyse van de beleidsproducten is met deze bestemming al rekening gehouden.

Waarvan incidenteel gerealiseerd

De richtlijnen schrijven voor dat in de rekening de incidentele baten en lasten moeten worden toegelicht.

In dit programma hebben deze op hoofdlijnen betrekking op:

- Investerings met een dekking uit reserves die, op grond van de regelgeving, via de exploitatie worden verantwoord
- Lasten eilandje bovenwiede
- Dotatie voorziening participatiewet

2.2 Steenwijkerland leeft

De lasten en baten van het programma Steenwijkerland leeft:

bedragen x € 1.000

Overzicht van baten en lasten - 2 Steenwijkerland leeft	Primitieve begroting	Actuele begroting	Rekening 2013	Vershil
Saldo van baten en lasten				
Lasten	- 35.870	- 42.800	- 38.469	4.332 V
Baten	11.124	14.418	15.710	1.293 V
Saldo van baten en lasten	- 24.746	- 28.382	- 22.758	5.624 V
Mutatie reserves				
Toevoegingen	- 550	- 1.113	- 1.765	- 652 N
Onttrekkingen	810	8.266	4.072	- 4.194 N
Mutatie reserves	260	7.153	2.307	- 4.846 N
Resultaat	- 24.486	- 21.230	- 20.451	779 V
Af: incidentele baten en lasten	- 505	- 5	- 923	- 918 N
Materieel resultaat	- 23.981	- 21.225	- 19.528	1.697 V

De belangrijkste verschillen tussen de realisatie na bestemming van de overgehevelde budgetten en de raming na wijziging zijn:

bedragen x € 1.000

Belangrijkste afwijkingen	Vershil
Bibliotheek	76 V
Binnensportaccommodaties	100 V
Buitensportaccommodaties	- 45 N
Zwembaden	38 V
Overige Cultuur -en Oudheidkunde	25 V
Multifunctionele accommodaties	- 21 N
Speelvoorzieningen	23 V
IGSD , uitvoering bijstand en minimabeleid	- 267 N
Hulpverlening	83 V
Huishoudelijke verzorging (WMO)	138 V
Sociaal Cultureel Werk	25 V
Dorpshuizen	- 22 N
Individuele Voorzieningen (WMO)	82 V
Centrum Jeugd en Gezin (CJG)	511 V
Overige kleine afwijkingen	33 V
Totaal	779 V

Bibliotheek

Er resteert een bedrag van € 76.000. Er is een extra bedrag toegezegd aan het bestuur van de bibliotheek indien de locatie in Steenwijk verhuist naar een ander pand. De verhuizing heeft plaatsgevonden in de maand november 2013, waardoor niet het gehele beschikbare bedrag van € 89.000 is uitbetaald, maar een gedeelte hiervan.

Binnensport

Binnen het product Binnensportaccommodaties is een voordeel ontstaan van € 100.000. Dit overschot wordt voor het grootste gedeelte veroorzaakt door de btw-constructie, die is gekozen om een voordeel te behalen binnen dit product (gymzalen en de reserve onderwijshuisvesting). Schoolbesturen krijgen een extra gymvergoeding, die vervolgens aangewend dient te worden voor de betaling van de btw belaste huur van de gymzalen. Het hier gemelde voordeel wordt als nadeel gemeld bij het product gymnastiek-onderwijs (programma Steenwijkerland werkt en leert).

Er vloeit ook een bedrag van € 31.000 aan kapitaallasten terug naar de reserve onderwijshuisvesting o.a. omdat twee geplande gymzalen ('t Ravelijn en de Zuidwester) nog niet geheel klaar zijn.

Buitensport

V.v. Steenwijker boys heeft vanaf het jaar 2001 een schuld opgebouwd bij de gemeente. Deze is o.a. het gevolg van een verschil in interpretatie van exploitatie en eigendom ontstaan ten tijde van de realisatie van de sportaccommodatie. Nog voor de oplevering is er brand geweest en kwam de vereniging in de problemen. Op grond van dit geschil werden facturen niet betaald en is in de loop der jaren een schuld bij de gemeente opgebouwd.

Er is met de vereniging uitgebreid (en langdurig) overleg gepleegd om te komen tot een oplossing van het geschil. Uiteindelijk hebben de onderhandelingen er toe geleid dat van de openstaande vordering een bedrag van € 31.000 is afgeboekt en ten laste van deze jaarrekening komt.

In de begroting is een bedrag aan inkomsten opgenomen uit verhuur van gebouwen, waarvoor op dit moment nog geen huur wordt betaald. Er is een bedrag van € 14.000 minder aan begrote inkomsten ontvangen.

Zwembaden

Op de drie zwembaden is een voordeel tot stand gekomen van € 38.000.

Dit wordt veroorzaakt door een bedrag van € 28.000 wegens niet uitgevoerd onderhoud en een bedrag van € 10.000, omdat er minder zakelijke lasten, heffingen en verzekeringen zijn betaald.

Cultuur

Van de historische vereniging IJsselham is een bedrag terugontvangen van € 6.000, omdat een verstrekte subsidie niet geheel is besteed.

Daarnaast is de afgelopen jaren gebruik gemaakt van diverse culturele subsidies via de provincie Overijssel, waarvan na afrekening nog een bedrag resteert van € 19.000.

Per saldo ontstaat een voordeel van € 25.000.

Multifunctionele accommodaties

De bouw van de nieuwe brede school Steenwijk west (De Zuidwester) is dit jaar nog niet afgerond. Oplevering vindt plaats in het jaar 2014. Hierdoor is er in het jaar 2013 nog een niet begroot huurbedrag ter hoogte van € 20.000 ontvangen voor de 'oude' Korf.

Door de latere oplevering ontstaat er ook een voordeel op de geraamde kapitaalslasten van € 42.000.

Bij de verbouwing van de Meenthe heeft een overschrijding van het budget plaatsgevonden tot een bedrag van € 83.000. Van deze overschrijding bent u onlangs met een afzonderlijk raadsvoorstel op de hoogte gebracht.

Er ontstaat per saldo een nadeel van € 21.000.

Speelvoorzieningen

Binnen het budget voor speelvoorzieningen was een stelpost beschikbaar van € 40.000. Binnen de matrix dorpsplannen is hiervan € 26.000 benut waardoor een bedrag van € 14.000 resteert. Daarnaast was er een voordeel op de algemene kosten voor speelvoorzieningen van € 9.000 waardoor per saldo een voordeel van € 23.000 resteert.

Minimabeleid

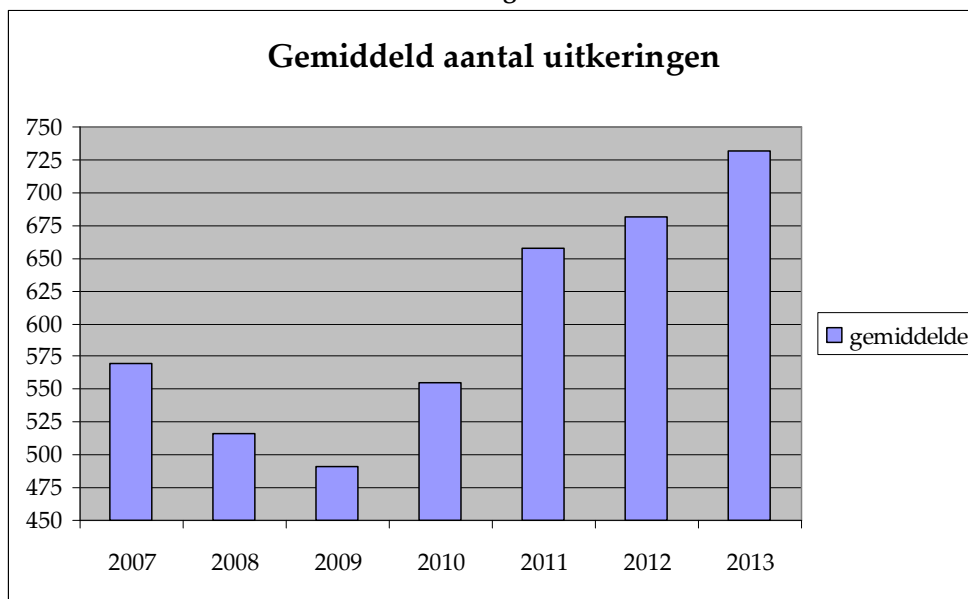
Het gemeentelijk minimabeleid (inclusief schuldhelpverlening) wordt uitgevoerd door de IGSD. Voor schuldhelpverlening is een bedrag begroot van € 644.000. De uiteindelijke uitgaven zijn uitgekomen op een bedrag van € 583.000. Derhalve een onderschrijding van € 61.000.

De uitgaven voor bijzondere bijstand en aanverwante minimaregelingen zijn bij het opmaken van de jaarrekening becijferd op € 906.000. In de begroting is rekening gehouden met een bedrag van € 665.000. Een overschrijding van het begrote bedrag ter hoogte van € 241.000. Hierbij dient vermeld te worden dat het een openeind financiering betreft.

Overzicht van de diverse afwijkingen IGSD:

		bedragen x € 1.000
Financiële afwijkingen IGSD		Verschil
Verstreckte uitkeringen WWB		- 202 N
Terugvordering en verhaal		3 V
Voorziening Dubieuze debiteuren		- 32 N
Ontvangsten WWB I-deel		117 V
Zelfstandigen		21 V
IOAW		2 V
IOAZ		96 V
Schuldhelpverlening		61 V
Minimabeleid		- 241 N
Apparaatskosten IGSD		- 92 N
Totaal		- 267 N

Overzicht aantal verstrekte WWB-uitkeringen:

Het gemiddeld aantal verstrekte uitkeringen is in 2013 uitgekomen op 732 (per 1 januari 2013: 675 / per 1 januari 2014: 789). In de begroting is uitgegaan van een gemiddelde van 725.

De gemiddelde kosten per uitkering zijn uitgekomen op een bedrag van € 14.140 (begroot € 14.000).

Eind 2013 bedroeg de omvang van de debiteuren van de IGSD ruim € 1,9 miljoen. Per balansdatum wordt een berekening gemaakt van het oninbare karakter van deze vorderingen, waarbij ook rekening wordt gehouden met de ouderdom. Voor de waarschijnlijk oninbare vorderingen dient de gemeente een voorziening te treffen. Voor de jaarrekening ontstaat een nadeel van € 32.000 door toename van de voorziening dubieuze debiteuren IGSD. Deze voorziening bedraagt per ultimo 2013 ruim 1,6 miljoen.

Hulpverlening

Er is tot een bedrag van € 13.000 geen gebruik gemaakt van de beschikbare subsidie.

Ook is er een voordeel ontstaan van € 70.000, voornamelijk omdat geen huur meer hoeft te worden betaald voor het onderkomen van de ouderenzorg in Oldemarkt.

Huishoudelijke verzorging (WMO)

Op het budget van de huishoudelijke verzorging is een voordeel ontstaan van € 138.000 op een budget van € 3.4 miljoen.

Er zijn 932 gebruikers geweest van de Hhv. Per gebruiker betekent dit een gemiddeld bedrag aan kosten van € 3.572.

Door de 'openeind financiering' van de regeling is de besteding van het budget o.a. afhankelijk van het aantal aanvragen en het aantal geïndiceerde verzorgingsuren.

Sociaal cultureel werk

Er zijn minder aanvragen voor subsidiëring van evenementen op sociaal cultureel gebied bij de gemeente binnengekomen. Hierdoor is een bedrag van € 25.000 niet uitgegeven.

Dorpshuizen

Het nadelig saldo van € 22.000 op dorpshuizen wordt met name veroorzaakt door hogere kosten voor de realisatie van het dorps huis te Kalenberg.

Individuele voorzieningen (WMO)

Op het budget van de individuele voorzieningen is een voordeel ontstaan van € 82.000 op een budget van bijna € 2 miljoen.

Er zijn 573 gebruikers geweest van de voorzieningen (rollen 165, vervoer 311 en wonen 97).

Door de 'opereind financiering' van de regeling is de besteding van het budget o.a. afhankelijk van het aantal aanvragen en de aard van de gevraagde voorziening.

Centrum voor Jeugd en Gezin

Het budget voor het Centrum Jeugd en Gezin (CJG) is niet geheel besteed, er resteert een bedrag van € 511.000.

Dit ruime overschot is vooral te danken aan de verkregen subsidies van de provincie Overijssel, waaruit een groot gedeelte van de uitgaven is bekostigd, in plaats van het gemeentelijke budget. Nu afrekening met de provincie heeft plaatsgevonden, valt een bedrag vrij van bijna € 250.000.

Vanuit het jaar 2012 is ook nog een bedrag overgeheveld van € 196.000, omdat de verwachting was dat met de transitie Jeugdzorg behoorlijk wat uitgaven op de gemeente afkwamen. Uiteindelijk konden deze kosten toch binnen het reguliere exploitatiebudget opgevangen worden.

Verder is er geen beroep gedaan op het beschikbare budget van € 50.000 voor het EKD.

Op het beleidsproduct zijn nog verschillende kleinere voordelen van € 15.000 verwerkt hetgeen voor de rekening een positief saldo van € 511.000 tot gevolg heeft.

De drie decentralisaties in het sociale domein (AWBZ, Jeugdzorg en Participatiewet) in 2015 brengen financiële onzekerheden voor gemeenten met zich mee, omdat hiermee tevens een grote bezuinigings-taakstelling is gemoeid. Om tegenvallers en onvoorziene uitgaven op te vangen heeft de gemeenteraad in 11 maart 2014 besloten om van het positieve saldo CJG een bedrag van € 295.000, bij de vaststelling van de jaarrekening 2013, toe te voegen aan de reserve opvang effecten bestuursakkoord (3D). In het voorstel tot bestemming van het rekeningsresultaat stellen wij dit dan ook aan u voor.

Overheveling van budgetten 2013

Ultimo 2013 zijn in de rekening een aantal budgetten als te bestemmen aangemerkt teneinde de uitvoering in 2014 te waarborgen. De te bestemmen budgetten voldoen aan de uitgangspunten van onze nota Budgetbeheer en zijn in de raadsvergadering van 11 maart 2014 door u vastgesteld. Daardoor maken ze onderdeel uit van de rekening 2013.

bedragen x € 1.000	
Bestemde budgetten	Bedrag
Kleedaccommodatie FC Oldemarkt	64
Nationaal actieplan sport en bewegen (NASB)	377
Impuls brede school sport en cultuur	163
Afronding	-
Totaal	604

In de analyse van de beleidsproducten is met deze bestemming al rekening gehouden.

Waarvan incidenteel gerealiseerd

De richtlijnen schrijven voor dat in de rekening de incidentele baten en lasten moeten worden toegelicht.

In dit programma hebben deze op hoofdlijnen betrekking op:

- Investerings met een dekking uit reserves die, op grond van de regelgeving, via de exploitatie worden verantwoord, inclusief afrekening IMG investering De Meenthe, dorps huis Kalenberg
- Extra middelen schuldhulpverlening
- Extra subsidie en huur De Korf
- Storting voorziening dubieuze debiteuren IGSD

2.3 Steenwijkerland woont

De lasten en baten van het programma Steenwijkerland woont:

bedragen x € 1.000

Overzicht van baten en lasten - 3 Steenwijkerland woont	Primitieve begroting	Actuele begroting	Rekening 2013	Vershil
Saldo van baten en lasten				
Lasten	- 24.853	- 28.811	- 20.230	8.581 V
Baten	20.145	16.491	12.525	- 3.965 N
Saldo van baten en lasten	- 4.708	- 12.320	- 7.705	4.616 V
Mutatie reserves				
Toevoegingen	- 1.266	- 1.757	- 1.486	271 V
Onttrekkingen	2.321	9.190	4.190	- 5.000 N
Mutatie reserves	1.055	7.433	2.704	- 4.729 N
Resultaat	- 3.653	- 4.888	- 5.001	- 113 N
Af: incidentele baten en lasten	- 1.515	- 385	- 486	- 101 N
Materieel resultaat	- 2.138	- 4.503	- 4.515	- 12 N

De belangrijkste verschillen tussen de realisatie na bestemming van de overgehevelde budgetten en de raming na wijziging zijn:

bedragen x € 1.000

Belangrijkste afwijkingen	Vershil
Monumenten	45 V
Bestemmingsplannen	- 135 N
Woonbeleid	346 V
Stads -en Dorpsvernieuwing	82 V
Bouw -en Sloopvergunningen	- 105 N
Grondzaken	26 V
ARG Grondexploitatie	- 373 N
Overige kleine afwijkingen	1 V
Totaal	- 113 N

Monumenten

Er zijn minder subsidie aanvragen voor het verbouwen van monumenten ingediend, hierdoor is minder uitbetaald dan begroot. De gereserveerde presentiegelden over 2012 behoeften niet meer uitbetaald te worden en door minder inzet van de regioarcheoloog is een voordeel ontstaan van € 45.000.

Bestemmingsplannen

Leges bestemmingsplannen

Het tekort van € 118.400 is voornamelijk veroorzaakt door lagere baten op de leges voor bestemmingsplannen. In de begroting is rekening gehouden met een inkomst van € 202.500 op basis van 30 wijzigingsverzoeken (30 x € 6.750).

Het nadeel is eenmalig omdat de aanloopfase in verband met de wijziging van het legestartief is afgerond en er nu een constante cyclus zal zijn waarbij naar schatting voor 30 plannen leges geïnd worden. Het heffingsmoment van de leges vindt halverwege de behandeling plaats wanneer het plan in procedure wordt gebracht.

In 2013 zijn er 35 plannen in behandeling genomen. Naar verwachting zal in 2014 het aantal van de geraamde 30 plannen mogelijk niet gehaald worden. De vraag naar bestemmingsplanherzieningen door derden blijft in de eerste maanden van 2014 achter bij de aantallen in dezelfde periode van de voorgaande jaren. Er zal in de perspectief- en najaarsnota 2014 worden gemonitord of deze daling tijdelijk is, zich stabiliseert of zich verder doorzet.

Planschade

Bij het wijzigen van bestemmingsplannen loopt de gemeente het risico dat er door burgers een beroep wordt gedaan op een planschadevergoeding. Dit jaar heeft de planschade een tekort opgeleverd van € 16.400. Omdat er een reserve Planschade is gevormd, wordt voorgesteld om genoemd tekort ten laste van deze reserve te brengen. In het voorstel tot bestemming van het rekeningsresultaat stellen wij dit aan u voor.

Woonbeleid

Op het product woonbeleid is een positief saldo ontstaan van € 346.000 bestaande uit een voordeel op de exploitatie van € 22.000 en een niet benutte stelpost van € 324.000 ten behoeve van de voortgang wijkvernieuwing Steenwijk-West.

Het exploitatievoordeel van € 22.000 is tot stand gekomen door niet bestede onderzoekskosten van € 8.000 en een lagere rentecomponent van € 14.000.

In de begroting 2013 was een eenmalige stelpost van € 324.000 opgenomen voor de uitvoering van de wijkvisie Steenwijk-West. Van deze stelpost is geen gebruik gemaakt doordat een aantal projecten (tijdelijk) is stilgelegd. Dit had te maken met het feit dat Woonconcept voor de projecten geen dekking meer kon krijgen en er een nieuwe begroting gemaakt moest worden. Nu geen gebruik is gemaakt van de stelpost valt het budget vrij in de rekening 2013.

Op basis van een evaluatie wordt de wijkvisie bijgesteld. Dit zal ondermeer leiden tot een aangepaste planning van uitvoeringswerkzaamheden voor de komende jaren. In de Perspectiefnota 2014 zullen hiervoor claims worden opgevoerd voor de periode 2015 – 2018.

Stads- en dorpsvernieuwing

Begin 2010 is een convenant met de provincie afgesloten voor een financiële bijdrage van € 5.000 per gerealiseerde woning op inbreidingslocaties. Voor de jaren 2012 t/m 2014 hebben wij jaarlijks € 75.000 (15 stuks) baten in de begroting opgenomen. In 2013 zijn 33 woningen gerealiseerd.

Een bedrag van € 90.000 ((33-15) x € 5.000) komt ten gunste van de algemene dienst. Op het beleidsproduct zijn nog verschillende kleinere nadelen van € 8.000 verwerkt hetgeen voor de rekening per saldo een positief resultaat van € 82.000 tot gevolg heeft.

De maximaal te verkrijgen subsidie is verhoogd naar € 2.500.000. (500 * € 5.000). Hiervan is € 2.465.000 gerealiseerd en nog € 35.000 te realiseren in 2014.

Bouw- en sloopvergunningen

De jaarrekening laat een nadelig resultaat zien van € 105.000. Dit wordt veroorzaakt door enerzijds hogere legesinkomsten van € 727.000, anderzijds hogere proces -en gerechtskosten van € 87.000 en een dotatie van € 745.000 in de voorziening dubieuze debiteuren vanwege de onzekerheid van het realisatiegehalte van deze verleende bouwvergunning. Als gevolg van deze handelswijze is het risico van een grote bouwvergunning beperkt tot € 55.000.

Grondzaken

In 2013 is door de verkoop van onroerende zaken een voordeel ontstaan van ruim € 26.000.

Reserves

Algemene Reserve Grondexploitatie

De winstnemingen bedragen in 2013 € 87.000 en de verliesnemingen € 2.308.000⁶, per saldo een negatief resultaat van ruim € 2.221.000⁷. Door de afwaardering in de najaarsnota van € 2.060.000 en een storting in de reserve van € 800.000 ontstaat er per ultimo 2013 een algemene reserve grondexploitatie met een omvang van € 3.627.000. In de rekening 2013 is een storting van € 373.000 opgenomen, waardoor de reserve ultimo 2013 een stand heeft van € 4 miljoen.⁸

De beleidsontwikkelingen en de resultaten van de grondexploitatie zijn in hoofdstuk 2.8 opgenomen.

Overheveling van budgetten 2013

Ultimo 2013 zijn in de rekening een aantal budgetten als te bestemmen aangemerkt teneinde de uitvoering in 2014 te waarborgen. De te bestemmen budgetten voldoen aan de uitgangspunten van onze nota Budgetbeheer en zijn in de raadsvergadering van 11 maart 2014 door u vastgesteld. Daardoor maken ze onderdeel uit van de rekening 2013.

		bedragen x € 1.000
Bestemde budgetten		Bedrag
Bestemmingsplannen		30
Afronding		
Totaal		30

Waarvan incidenteel gerealiseerd

De richtlijnen schrijven voor dat in de rekening de incidentele baten en lasten moeten worden toegelicht. In dit programma hebben deze op hoofdlijnen betrekking op:

- Investerings met een dekking uit reserves die, op grond van de regelgeving, via de exploitatie worden verantwoord
- Planschade
- Prestatieafpraak wonen
- Verkoop onroerende zaken
- Dotatie in de Algemene Reserve Grondexploitatie

⁶ In de najaarsnota 2013 heeft u al besloten een bedrag van € 2.060.000 van het complex "De Schans" af te waarderen.

⁷ Voor een specificatie verwijzen wij naar paragraaf 2.8.2

⁸ De omvang van de ARG wordt bepaald op basis van de nota grond -en ontwikkelbeleid op basis van de Riskman methode en met een ondergrens van € 4.000.000.

- Hogere bouwleges door enkele grote bouwprojecten en 90% dotatie in de voorziening dubieuze debiteuren

2.4 Steenwijkerland schoon, heel en veilig

De lasten en baten van het programma Steenwijkerland schoon, heel en veilig:

bedragen x € 1.000

Overzicht van baten en lasten - 4 Steenwijkerland schoon, heel en veilig	Primitieve begroting	Actuele begroting	Rekening 2013	Vershil
Saldo van baten en lasten				
Lasten	- 22.577	- 28.360	- 27.912	449 V
Baten	10.507	12.062	12.345	282 V
Saldo van baten en lasten	- 12.070	- 16.298	- 15.567	731 V
Mutatie reserves				
Toevoegingen	- 45	- 572	- 726	- 154 N
Onttrekkingen	846	4.858	3.067	- 1.791 N
Mutatie reserves	801	4.286	2.341	- 1.945 N
Resultaat	- 11.269	- 12.012	- 13.226	- 1.214 N
Af: incidentele baten en lasten	205	- 987	- 1.452	- 465 N
Materieel resultaat	- 11.474	- 11.025	- 11.774	- 749 N

De belangrijkste verschillen tussen de realisatie na bestemming van de overgehevelde budgetten en de raming na wijziging zijn:

bedragen x € 1.000

Belangrijkste afwijkingen	Vershil
Politiezaken	26 V
Vergunningen APV	- 7 N
Wegen, straten en pleinen	- 182 N
Wegen, straten en pleinen: Woldpoort	- 170 N
Openbare verlichting	- 81 N
Parkeren	23 V
Openbaar groen	- 30 N
Toeristische infrastructuur	28 V
Handhaving milieuvergunningen	35 V
Lijkbezorging	- 61 N
Baten afvalverwijdering	- 412 N
Maatschappelijk Vastgoed	- 385 N
Overige kleine afwijkingen	2 V
Totaal	- 1.214 N

Politiezaken

Op het budget voor integraal veiligheidsbeleid is een restant van € 6.000. Daarnaast zijn de kosten voor de Controleurs Openbare Ruimte € 20.000 lager dan begroot. Per saldo ontstaat hiermee een voordeel van € 26.000.

Vergunningen (APV)

De inkomsten blijven € 7.000 achter op de begroting.

Wegen straten en pleinen

Het tekort op het product wegen straten en pleinen van € 182.000 bestaat uit 2 onderdelen te weten:

1. Het regulier budget wegen van € 100.000.
2. De realisatie van fietspaden (ILG) van € 322.000, waarvan € 82.000 ten laste van de exploitatie en € 240.000 op de investering fietspad Meppel-Steenwijk.

Wegen

De overschrijding op het budget wegen wordt veroorzaakt door extra gemaakte kosten voor het oplossen van knelpunten / klachten over wegen. Deze werkzaamheden zijn uitgevoerd in Wanneperveen, de Klosse en Kuinre. Daarnaast zijn uit efficiencyoverwegingen de inspecties van wegen verschoven van het voorjaar naar het najaar, hetgeen in 2013 tot een eenmalige extra inspectie heeft geleid. De extra lasten hiervan bedragen in totaliteit € 87.000. De overige extra lasten worden veroorzaakt door hogere waterschapslasten en hogere bestedingen op het onderdeel onderhoud wegen tbv gehandicapten. In totaal een tekort van € 100.000

Fietspaden (ILG)

Het totale tekort op de gerealiseerde fietspaden bedraagt € 322.000⁹, waarvan € 82.000 binnen de exploitatie en € 240.000 op de investering fietspad Meppel – Steenwijk. (geactiveerd op de balans) Van deze overschrijding bent u onlangs in de vorm van een afzonderlijk raadsvoorstel op de hoogte gebracht.

Ten laste van het rekeningsaldo 2013 komt een bedrag van € 82.000. Bij bestemming van het resultaat 2013 wordt aan u voorgesteld om ondermeer de investering (inclusief de overschrijding van € 240.000) van het fietspad Meppel-Steenwijk versneld af te schrijven. Dit heeft tot gevolg dat in de meerjarenbegroting geen negatieve financiële gevolgen overblijven als gevolg van deze overschrijding. Door nog twee investeringen met maatschappelijk nut af te schrijven ontstaat er een voordeel van bijna € 25.000 voor de meerjarenbegroting 2015 -2018.

Aangezien de prestaties en lasten van de fietspaden ook van toepassing zijn op de investeringen toeristisch parkeren en het ILG project wandelnetwerk ontstaat er een financieel voordeel bij product parkeren en toerisme van € 58.000 respectievelijk € 24.000.

Project Woldpoort

Binnen het project Woldpoort resteert een nog te realiseren verkoop van een kavel ten behoeve van de uitbreiding / renovatie van Prinsenhoven. De verkoop is inmiddels al 10 jaar na de start van het project nog niet gerealiseerd. Uit risico-overwegingen hebben wij gemeend dit “verlies” van € 170.000 in de rekening 2013 te verantwoorden en bij eventueel verkoop in de toekomst een eenmalig voordeel in de dan lopende rekening te verwerken.

⁹ € 316.000 en € 6.000 bijstelling subsidieomvang provincie Overijssel

Gladheidbestrijding

Door het aanvullen van de voorraden wegezout, aanvullend onderhoud aan het materieel en noodzakelijke extra investeringen is een tekort ontstaan op het budget voor gladheidbestrijding van € 10.000.

Openbare Verlichting

Per saldo is er een tekort ontstaan van € 81.000 door enerzijds een voordeel op het onderhoudsbudget en anderzijds een tekort op de elektriciteitskosten. De belangrijkste oorzaak voor het tekort op het elektriciteitsbudget zijn de afrekeningen over 2012 die zijn geboekt in 2013 (in de jaarrekening 2012 was het voordeel op elektriciteitskosten € 53.000). Mede gezien de overgang naar een andere energieleverancier is het moment waarop rekeningen/afrekeningen binnenkomen nog wel eens verschillend. Gemiddeld genomen over de afgelopen 4 jaar is het tekort op het elektriciteitsbudget circa € 30.000.

Parkeren

Het overschot van € 23.000 bestaat uit twee onderdelen namelijk € 35.000 tekort op de reguliere exploitatie van € 35.000 en een voordelig resultaat op de verkregen subsidie van € 58.000. Dit omdat de subsidie hoger vastgesteld is omdat de prestaties van de fietspaden meetellen bij de vaststelling van de subsidie.

Het tekort van € 35.000 is veroorzaakt doordat de uitgaven voor de parkeergarage uiteindelijk iets hoger zijn uitgevallen dan wat werd ingeschat bij de najaarsnota. Er werd uitgegaan van een boekwaarde van € 1 miljoen. Dit is overigens nog wel beneden het oorspronkelijke krediet.

Openbaar groen

Het budget (op het onderdeel)voor bomenonderhoud is inderdaad overschreden met € 70.000 zoals werd voorspeld in een raadsbrief. Door overschotten op andere budgetten is het totale tekort op openbaar groen echter beperkt tot € 30.000. Dit komt door lagere uitgaven voor maaien, een lagere bijdrage voor het contract met de NWG anticiperend op bezuinigingen vanaf volgend jaar (beide voordelen) en een tekort op het budget voor bermenonderhoud.

Toeristische infrastructuur

Het project kwalitatieve verbetering infrastructuur wat is opgezet mede met provinciale gelden is afgerond met een overschot van € 28.000.

Handhaving milieuvergunningen

Er is een overschot van € 35.000, merendeels veroorzaakt door opgelegde en geïnde dwangsommen.

Lijkbezorging

De inkomsten zijn € 67.000 lager uitgevallen dan begroot. Dit wordt veroorzaakt door minder inkomsten voor grafrechten en minder verlengingen dan begroot. De uitgaven zijn € 6.000 lager uitgevallen dan begroot.

Afval en afvalstoffenheffing

De opbrengsten Afvalstoffenheffing zijn € 412.000 lager dan begroot. Dit nadeel wordt toegelicht en verrekend met het voordeel van € 854.000 op de afvalverwijderingskosten die in het programma Duurzaam zijn opgenomen. Per saldo is het resultaat nihil omdat het positieve saldo van € 442.000 aan de egalisatievoorziening reiniging wordt toegevoegd.

Riolering en rioolrechten

Het exploitatieresultaat riolering valt uit in twee onderdelen, te weten het resultaat op de kapitaallasten en de overige exploitatiebudgetten.

Het resultaat op de kapitaallasten bedraagt positief € 114.000, die is toegevoegd aan de reserve riolering. Dit resultaat is met name gerealiseerd doordat de bijdrage van € 75.000 voor projecten in 2013 niet is benut en een ontvangen IMG bijdragen in afgesloten kapitaalinvesteringen van € 49.000.

Het overige exploitatieresultaat bedraagt € 4.000 positief. De kosten voor planvorming vallen € 31.000 lager uit dan begroot. Alle rioolplannen zijn opgesteld, echter de hierbij behorende kosten waren aanzienlijk lager dan het beschikbare budget als gevolg van marktwerking bij de aanbesteding hiervan.

Ook de kosten voor onderzoek vallen € 10.000 lager uit dan begroot. Dit komt doordat rondom wateroverlast minder extern onderzoek is uitgevoerd dan was voorzien.

De onderhoudslasten zijn € 19.000 lager dan begroot, wat op een totaal budget van meer dan een half miljoen een geringe afwijking is. Overige kleine posten met een nadeel van € 8.000.

Aan inkomsten is € 48.000 minder binnengekomen dan begroot. De inschatting is redelijk conform begroting geweest (geschatte inkomsten circa € 5,5 miljoen).

Naast bovenvermelde exploitatie komt het onderdeel water ten laste van de voorziening riolering. Hierop is een nadeel ontstaan van € 59.000.

Dit wordt veroorzaakt doordat er enerzijds een voordeel is ontstaan omdat niet het gehele programma op het gebied van baggeren voor 2013 is uitgevoerd hetgeen een voordeel van € 66.000 laat zien. Hiervan zal in 2014 alsnog worden uitgevoerd. Daarnaast is er een nadeel van € 125.000, met name op het afvoeren van slootmaaisel (€ 117.000). Dit komt doordat het beleid is om 1 x per jaar alle sloten waar de gemeente beheerder, onderhoudsplichtige van is te maaien. De afgelopen jaren blijkt het areaal en de hierbij behorende hoeveelheid vrijkomend slootmaaisel groter te zijn dan vooraf was aan genomen. Hierdoor is dan ook een overschrijding ontstaan, die ten laste van de voorziening is gebracht. In de voorziening is nog een bedrag van € 176.000 voor een meerjarig baggerbestek beschikbaar waarvan de verwachting is dat die in 2014 benut zal worden.

Notitie riolering (Commissie BBV)

Door de commissie BBV is in oktober 2009 (aangevuld april 2012) een notitie riolering verschenen. De commissie heeft in de notitie een 'stellige' uitspraak gedaan die tot gevolg heeft dat er ingaande 2008 niet enkel sprake is van een voorziening riolering, maar ook weer een reserve riolering in het leven is geroepen.

Wij moeten deze 'stellige' uitspraken naleven omdat wij anders niet voldoen aan het BBV en de accountant onze rekening niet zal goedkeuren.

Globaal gezien is het effect dat er:

- *Gespaard mag worden voor toekomstige investeringen*
- *Deze investeringen, in tegenstelling tot andere investeringen met economisch nut, ineens ten laste van de reserve mogen komen.*
- *Voor de exploitatie een voorziening in stand moet worden gehouden.*
- *Compensabele btw mag bij de bepaling van de omvang van de lasten ten behoeve van de berekening van de toegestane hoogte van de riooltarieven mag worden meegenomen.*

De gemeente kan niet meer in mindering brengen op de boekwaarde van vervangingsinvesteringen dan aan spaarbedragen voor toekomstige vervangingsinvesteringen bijeen gespaard is in de reserve.

Het gemaakte onderscheid is nodig omdat de spaarcomponent voor toekomstige vervangingsinvesteringen in mindering gebracht wordt op de aanschafwaarde van de desbetreffende

investeringen (afboeking in de balanssfeer) en de pieklasten grootonderhoud ten laste van de voorziening worden gebracht.

Het resultaat 2013 riolering en rioolrechten:

bedragen x € 1.000

Mutaties Reserve en Voorziening Riolering		Verschil
Dotatie reserve riolering		
Kapitaallasten investeringen cf begroting		357 V
Kapitaallasten investeringen		114 V
Dotatie reserve Riolering		471 V
Dotatie voorziening Riolering		
Onderhoudslasten		19 V
Planvorming		31 V
Onderzoek		10 V
Overschot Baggeren		66 V
Lagere inkomsten		- 48 N
Diversen		- 8 N
Dotatie voorziening Riolering		70 V
Totaal dotaties		541 V
Onttrekking voorziening Riolering		
Onttrekking conform begroting		- 235 N
Tekort Baggeren		- 125 N
Onttrekking voorziening Riolering		- 360 N
Onttrekking reserve Riolering		
Conform Begroting		- 510 N
Onttrekking reserve Riolering		- 510 N
Totaal Onttrekkingen		- 870 N
Totaal		- 329 N

Voor een volledig beeld geven wij de ontwikkelingen van de reserve en de voorziening weer:

bedragen x € 1.000

Reserve en voorziening riolering	Saldo 1/1/2013	Stortin- gen	Onttrek- kingen	Aanwen- dingen	Saldo 31/12/2013
Egalisatievoorziening riolering	1.186	70	- 360	-	896
Reserve riolering	1.478	471	- 510	-	1.438
Totaal	2.664	541	- 870	-	2.335

In bovenstaande tabel zijn zowel de begrote onttrekkingen en dotaties¹⁰ opgenomen alsmede het resultaat 2013.

¹⁰ Conform primitieve begroting en bijstellingen in Perspectiefnota en najaarsnota 2013

Maatschappelijk vastgoed

Ultimo 2013 is de voorziening maatschappelijk wederom opgesteld. Deze voorziening is gevormd om voor de komende 10 jaren het onderhoud van maatschappelijk vastgoed te kunnen uitvoeren. In de rekening is een nadelig resultaat van € 385.000 vanwege een hogere dotatie in de voorziening opgenomen. Dit wordt veroorzaakt door:

Begin februari 2014 is mogelijke asbestvervuiling ontdekt in een aantal gemeentelijke panden. Aangezien dit voorafgaand aan de controle voor de jaarrekening 2013 is ontdekt hebben wij een bedrag van € 105.000 extra in de voorziening gestort om de onderzoeken/sanering hiervan te bekostigen. Hierbij wordt gelijk opgemerkt dat dit bedrag is bepaald op basis van een eerste globale inschatting van de kosten. De als verloren te beschouwen ventilatievoorziening /airco van de KCC vleugel door de brand op 23 oktober 2013 zal begin 2014 worden hersteld. Hierbij is gekozen voor een op termijn goedkopere exploitatie variant waarbij wel een extra investering moet worden gepleegd van € 100.000. De investering van € 80.000 voor de aanpassing van de geluidsinstallatie van de raad is opgenomen. Tot slot is de te realiseren besparing op het gebied van sport ten bedrag van structureel bijna € 93.000 nog niet gerealiseerd, hetgeen voor de komende 10 jaren een nadeel van € 100.000 te zien geeft. Op het moment dat de raad in 2014 / 2015 extra eenmalige investeringen beschikbaar stelt kan deze besparing alsnog worden gerealiseerd. In maart 2014 heeft u hierover een raadsbrief ontvangen.

Enige onzekerheid bestaat er over de meerjarige ontwikkeling in de exploitatie en onderhoud van de medio 2014 in eigen beheer te nemen voorziening "De Zuidwester". Deze wordt als gevolg hiervan ook opgenomen in de voorziening maatschappelijk vastgoed. De rijksvergoedingen van de scholen komen hiervoor beschikbaar. In 2014 zullen wij u van deze effecten op de hoogte stellen.

De huidige omvang van de voorziening en de te verwachten kosten zullen in 2018 tot een negatieve stand van de voorziening leiden. Per ultimo 2023 is deze derhalve wederom positief. Per jaar zal moeten worden bezien of in de begrotingsperiode de voorziening op een positief saldo uitkomt.

Overheveling van budgetten 2013

Ultimo 2013 zijn in de rekening een aantal budgetten als te bestemmen aangemerkt teneinde de uitvoering in 2014 te waarborgen. De te bestemmen budgetten voldoen aan de uitgangspunten van onze nota Budgetbeheer en zijn in de raadsvergadering van 11 maart 2014 door u vastgesteld en maken daardoor onderdeel uit van de rekening 2013.

bedragen x € 1.000	
Bestemde budgetten	Bedrag
Explosieven	20
Openbaar groen, bomenonderhoud	20
Afronding	-
Totaal	40

In de analyse van de beleidsproducten is met deze bestemming al rekening gehouden.

Waarvan incidenteel gerealiseerd

De richtlijnen schrijven voor dat in de rekening de incidentele baten en lasten moeten worden toegelicht. In dit programma hebben deze op hoofdlijnen betrekking op:

- Investerings met een dekking uit reserves die, op grond van de regelgeving, via de exploitatie worden verantwoord
- (Extra) afschrijving parkeerdek gasthuispoort
- Lasten begraafplaatsen en brug Belt-Schultsloot
- Maaien watergangen en recreatieve vijvers
- Saneringskosten vlasschuur Vollenhove
- Lasten niet gesprongen explosieven
- Stortingen en onttrekkingen reserve riolering en voorziening riolering en reiniging

2.5 Steenwijkerland duurzaam

De lasten en baten van het programma Steenwijkerland duurzaam:

bedragen x € 1.000

Overzicht van baten en lasten - 5 Steenwijkerland duurzaam	Primitieve begroting	Actuele begroting	Rekening 2013	Vershil
Saldo van baten en lasten				
Lasten	- 5.151	- 5.724	- 5.184	540 V
Baten	877	1.090	1.198	108 V
Saldo van baten en lasten	- 4.274	- 4.634	- 3.986	648 V
Mutatie reserves				
Toevoegingen	-	-	- 57	- 57 N
Onttrekkingen	133	250	203	- 48 N
Mutatie reserves	133	250	146	- 104 N
Resultaat	- 4.141	- 4.384	- 3.840	544 V
Af: incidentele baten en lasten	110	-	- 57	- 57 N
Materieel resultaat	- 4.251	- 4.384	- 3.783	601 V

De belangrijkste verschillen tussen de realisatie na bestemming van de overgehevelde budgetten en de raming na wijziging zijn:

bedragen x € 1.000

Belangrijkste afwijkingen	Vershil
Afval	412 V
Milieu	132 V
Overige kleine afwijkingen	0 V
Totaal	544 V

Afval en afvalstoffenheffing

Het positieve resultaat van € 442.000 bij restafval wordt verklaard door enerzijds een voordeel op de lasten van € 855.000 en anderzijds een nadeel op de inkomsten van € 412.000.

Het voordeel op de lasten van € 854.000 wordt voor € 462.000 verklaard door een overschot op de afrekening van de ROVA. Het nadeel van € 412.000 op de inkomsten is hiermee tevens verklaard omdat de positieve afrekening met name wordt veroorzaakt door minder ledigingen van de burgers. Dit leidt tot een teruggave voor de burgers. Naast minder ledigingen is er ook sprake van een lager gewicht van de containers en een voordeel door een logistieke korting.

Het overige voordeel van € 393.000 wordt o.a. verklaard door een overschot bij het in stand houden van de afvalinzamelingstructuur. Dit budget is bestemd voor het onderhoud aan ondergrondse inzamelingssystemen en het inrichten/aanpassen van containerverzamelplaatsen. Het voordeel hierop bedraagt € 36.000. Daarnaast zijn de kosten voor de inzameling van oud papier € 91.000 lager dan begroot vanwege een gunstige oud papier prijs. De subsidies, ontvangen van het Afvalfonds voor de

inzameling van papier, glas en kunststof is € 175.000 hoger dan begroot. Dit komt door een betere afvalscheiding. De kosten voor kwijtschelding zijn € 24.000 lager dan begroot doordat de kwijtschelding wordt gebaseerd op het gemiddeld aantal ledigingen. Doordat dit lager is als gevolg van een betere afvalscheiding behoeft er minder te worden kwijtgescholden. De kosten voor de aanpak van zwerfafval zijn € 62.000 lager uitgevallen dan begroot. Een voordeel op de kapitaallasten bedraagt nog € 5.000.

bedragen x € 1.000

Financiële afwijkingen Afval en afvalstoffenheffing	verschil
Dotatie voorziening Reiniging	
Afvalinzamelingstructuur	36 V
Lagere lasten inzameling oud papier	91 V
Subsidies afvalfonds	175 V
Kwijtschelding	24 V
Kosten aanpak zwerfafval	62 V
Kosten inzameling ROVA	462 V
Kapitaallasten	5 V
Diversen	- 1 N
Subtotaal Lasten	854 V
Lagere inkomsten (programma schoon heel en veilig)	- 412 N
Resultaat 2013	442 V
Dotatie aan de voorziening (conform begroting na wijziging)	168 V
Dotatie voorziening Reiniging	610 V
Onttrekking voorziening Reiniging	
Onttrekkingen conform begroting	- 672 N
Project duurzaam afvalbeheer	- 138 N
Onttrekking voorziening Reiniging	- 810 N
Totaal	- 200 N

Voor een volledig beeld geven wij de ontwikkelingen van de voorziening weer:

bedragen x € 1.000

Voorziening reiniging	Saldo 1/1/2013	Stortin- gen	Onttrek- kingen	Aanwen- dingen	Saldo 31/12/2013
Egalisatievoorziening reiniging	2.861	610	- 810	-	2.661
Totaal	2.861	610	- 810	-	2.661

Milieubeheer

Het voordeel van € 132.000 komt voor een bedrag van € 40.000 door een voordeel op de kosten voor bodemonderzoeken. Daarnaast is er een voordeel van € 34.000 wat wordt veroorzaakt doordat er bedragen waren gereserveerd om te betalen voor milieubeheer waarvan de rekening uiteindelijk niet is gekomen. Ook zijn er in 2013 geen bestedingen geweest uit het budget voor duurzaam bouwen. Dit leverde een voordeel op van € 58.000.

Overheveling van budgetten 2013

Ultimo 2013 zijn in de rekening een aantal budgetten als te bestemmen aangemerkt teneinde de uitvoering in 2014 te waarborgen. De te bestemmen budgetten voldoen aan de uitgangspunten van onze nota Budgetbeheer en zijn in de raadsvergadering van 11 maart 2014 door u vastgesteld. Daardoor maken ze onderdeel uit van de rekening 2013.

bedragen x € 1.000	
Bestemde budgetten	Bedrag
Transitie Regionale uitvoeringsdiensten (RUD)	57
Afronding	-
Totaal	57

In de analyse van de beleidsproducten is met deze bestemming al rekening gehouden.

Waarvan incidenteel gerealiseerd

De richtlijnen schrijven voor dat in de rekening de incidentele baten en lasten moeten worden toegelicht. In dit programma hebben deze op hoofdlijnen betrekking op:

- Investerings met een dekking uit reserves die, op grond van de regelgeving, via de exploitatie worden verantwoord

2.6 Steenwijkerland tot uw dienst

De lasten en baten van het programma Steenwijkerland tot uw dienst:

bedragen x € 1.000

Overzicht van baten en lasten - 6 Steenwijkerland tot uw dienst	Primitieve begroting	Actuele begroting	Rekening 2013	Vershil
Saldo van baten en lasten				
Lasten	- 4.633	- 5.240	- 4.598	643 V
Baten	725	1.042	1.115	74 V
Saldo van baten en lasten	- 3.908	- 4.199	- 3.482	716 V
Mutatie reserves				
Toevoegingen	-	- 9	- 43	- 34 N
Onttrekkingen	65	916	541	- 374 N
Mutatie reserves	65	907	499	- 409 N
Resultaat	- 3.843	- 3.291	- 2.984	308 V
Af: incidentele baten en lasten	- 48	- 112	167	279 V
Materieel resultaat	- 3.795	- 3.180	- 3.151	29 V

De belangrijkste verschillen tussen de realisatie na bestemming van de overgehevelde budgetten en de raming na wijziging zijn:

bedragen x € 1.000

Belangrijkste afwijkingen	Vershil
Raad en commissies	22 V
Burgemeester en wethouders	78 V
Representatie	12 V
Burgerzaken	112 V
Verkiezingen	69 V
Bestuursondersteuning raad en rekenkamer	29 V
Kernenbeleid	- 24 N
Overige kleine afwijkingen	10 V
Totaal	308 V

Raad en commissies

Een bedrag van € 22.000 valt vrij ten gunste van het resultaat 2013. Dit wordt veroorzaakt door een niet benodigde budget van € 23.000 voor PC's raad en commissies.

In het voorstel tot bestemmen van 11 maart 2014 is voorgesteld dit bedrag te storten in de voorziening maatschappelijk vastgoed. In 2014 wordt de geluidsinstallatie van de gemeenteraad aangepast. De voorziening maatschappelijk vastgoed is op niveau gebracht teneinde de uitvoering in 2014 op te kunnen nemen.

Burgemeester en wethouders

De rekening laat een voordeel zien van € 78.000 door enerzijds een voordeel op de storting in de voorziening voor wethouderspensionen en anderzijds een hogere vrijval van de voorziening voor wachtgeld voor wethouders als gevolg van afkoop van de pensioenverplichtingen.

Met de nieuwe wet "Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector" (WNT) die op 1 januari 2013 is ingegaan, is de Wet Openbaarmaking Uit Publieke middelen gefinancierde Topinkomens (WOPT) vervallen. Burgemeester en wethouders is op basis van art 1.1a3 van deze wet verplicht om melding te maken van de vergoedingen verricht aan topfunctionarissen. In ons geval is wet op grond van artikel 1.1.b2 van toepassing voor de beloningen aan de secretaris en de griffier van de gemeente Steenwijkerland.

In 2013 bedroegen de vergoedingen voor de secretaris € 130.215 en voor de griffier € 106.265.

Representatie

In de PPN is extra geld beschikbaar gesteld voor extra activiteiten rondom Rams Woerthe. Aangezien dit in de loop van het jaar beschikbaar is gesteld is dit niet volledig benut. Het voordeel op dit budget bedraagt € 12.000.

Burgerzaken

In de rekening is een voordelig saldo opgenomen van € 112.000 veroorzaakt door:

Een voordeel als gevolg van vrijval van de in 2010 gevormde voorziening ID kaarten tot een bedrag van € 163.000. De verwachting is dat er geen gelden meer hoeven te worden terugbetaald. Hiertegenover staat dat op de regulier budgetten nadelen zijn opgetreden van € 23.000 door met name kosten voor eigen verklaringen en lagere legesinkomsten bij burgerlijke stand en huwelijken tot een bedrag van € 28.000. Van de 196 huwelijken en de 26 geregistreerde partnerschappen hebben 62 huwelijken en alle geregistreerde partnerschappen plaatsgevonden in de spreekkamer (gratis). Daarnaast is de nieuwe wet- en regelgeving gehanteerd, dit houdt in dat voor huwelijken en geregistreerde partnerschappen geen uitreksel voor geboorte, huwelijken, scheidingen, overlijden e.d. meer wordt gevraagd waardoor minder inkomsten worden gegenereerd.

Verkiezingen

Doordat er in 2013 geen verkiezingen zijn geweest resteert het daarvoor beschikbare budget van € 69.000.

Bestuursondersteuning raad en rekenkamer

De rekening laat een voordeel zien van € 29.000 door lagere kosten voor onderzoek door de rekenkamercommissie van € 19.000 en lagere kosten voor fractievergoeding van € 7.000 doordat over 2012 een deel dat niet is besteed door de fracties is teruggekomen. Daarnaast zijn er nog kleine positieve verschillen van € 3.000.

Kernenbeleid

De financiële afronding van de onderdelen van de dorpsplannen 2011 en 2013 en de leefbaarheidsmakelaar 2013 laten een tekort van bijna € 24.000 zien.

Overheveling van budgetten 2013

Ultimo 2013 zijn in de rekening een aantal budgetten als te bestemmen aangemerkt teneinde de uitvoering in 2014 te waarborgen. De te bestemmen budgetten voldoen aan de uitgangspunten van onze nota Budgetbeheer en zijn in de raadsvergadering van 11 maart 2014 door u vastgesteld. Daardoor maken ze onderdeel uit van de rekening 2013.

bedragen x € 1.000

Bestemde budgetten	Bedrag
Geen budgetten bestemd	
Afronding	-
Totaal	-

In de analyse van de beleidsproducten is met deze bestemming al rekening gehouden.

Waarvan incidenteel gerealiseerd

De richtlijnen schrijven voor dat in de rekening de incidentele baten en lasten moeten worden toegelicht.

In dit programma hebben deze op hoofdlijnen betrekking op:

- Investerings met een dekking uit reserves die, op grond van de regelgeving, via de exploitatie worden verantwoord
- Lasten dag van de inhuldiging
- Afkoop pensioenverplichting en vrijval voorziening pensioen wethouders
- Vrijval voorziening ID kaarten

2.7 Steenwijkerland biedt kwaliteit, inclusief algemene dekkingsmiddelen

De lasten en baten van het programma Steenwijkerland biedt kwaliteit, inclusief algemene dekkingsmiddelen:

bedragen x € 1.000

Overzicht van baten en lasten - 7 Steenwijkerland biedt kwaliteit	Primitieve begroting	Actuele begroting	Rekening 2013	Vershil
Saldo van baten en lasten				
Lasten	- 2.198	- 5.127	- 2.866	2.261 V
Baten	57.136	58.128	59.895	1.768 V
Saldo van baten en lasten	54.938	53.001	57.029	4.029 V
Mutatie reserves				
Toevoegingen	- 2.244	- 6.352	- 6.617	- 265 N
Onttrekkingen	2.070	6.292	6.094	- 198 N
Mutatie reserves	- 174	- 60	- 523	- 463 N
Resultaat	54.763	52.941	56.507	3.566 V
Af: incidentele baten en lasten	- 174	212	1.852	1.640 V
Materieel resultaat	54.937	52.729	54.655	1.926 V

De belangrijkste verschillen tussen de realisatie na bestemming van de overgehevelde budgetten en de raming na wijziging zijn:

bedragen x € 1.000

Belangrijkste afwijkingen	Vershil
Rentebaten en lasten	85 V
Algemene uitkering	443 V
Saldo Onvoorzien (Najaarsnota / rekening)	1.853 V
Vrijval dubieuze debiteuren	123 V
Lokale heffingen	- 20 N
Bedrijfsvoering	1.088 V
Overige kleine afwijkingen	- 6 N
Totaal	3.566 V

Rente

Onze liquiditeitspositie is in 2013 sterk beïnvloed door grote investeringen (IMG /ILG / onderwijs, restantkredieten 2012 etc.) Dit heeft ertoe geleid dat er in 2013 twee langlopende geldlening aangetrokken zijn van totaal € 24.000.000 om niet over onze kasgeldlimiet te geraken. In de begroting houden wij jaarlijks rekening met rente als gevolg van de nog te realiseren investeringen. Wij hebben zo lang als mogelijk gebruikt gemaakt van kortlopende kasgeldleningen die goedkoper zijn dan een vaste geldlening. Al met al heeft dit geresulteerd in lagere rentelasten tot een bedrag van ongeveer € 69.000. Daarnaast is op grond van de nota grond en ontwikkelbeleid door een hogere boekwaarde binnen de

grondexploitatie een hoger rentebedrag doorberekend van € 16.000, totaal resulterend in een voordeel voor de rekening van € 85.000.

Algemene uitkering

De algemene uitkering laat een voordeel zien van € 443.000.

Dit resultaat is het gevolg van nabetalingen over de jaren 2010 t/m 2012 van € 301.000 en een aanvulling van de algemene uitkering 2013 van € 142.000 als gevolg van bijstelling van hoeveelheden.

Onvoorzien

De 'tussenstand' na vaststelling van de Najaarsnota bedraagt € 1.693.000. Na de vaststelling van de najaarsnota is nog een bedrag van € 182.000 voordeel opgenomen in de rekening als gevolg van de september- en decembercirculaire. Er is in de rekening 2013 geen rekening gehouden met een eventueel te verwachten onderuitputting of overschrijding bij het Rijk waardoor wij als gemeente Steenwijkerland een bedrag moeten terugbetalen of alsnog moeten ontvangen omdat deze informatie op dit moment niet voorhanden is.

Als gevolg van uw besluit van 17 december 2013 om het gebouw "De Oerthe" aan te kopen is een bedrag van € 22.000 ten laste van saldo rekening begroot. De slotstand van de stelpost saldo rekening 2013 bedraagt derhalve ruim € 1.853.000. ¹¹

Bij de samenstelling van elke rekening wordt een beoordeling gemaakt van de omvang van de voorziening dubieuze debiteuren. In de rekening 2013 hebben wij een bedrag van € 123.000 vrij laten vallen ten gunste van het resultaat. Dit vanwege een lagere risicobeoordeling.

Wel moet worden opgemerkt dat de totale omvang van de voorziening dubieuze debiteuren is gestegen met € 693.000 vanwege een risicodotatie van € 745.000 ten behoeve van de bouwvergunning Hypermarkt (Steenwijkerland woont) en het opnemen van onzekerheid over te realiseren baten van opgelegde (nog niet verbeurde) dwangsommen tot een bedrag van € 71.000.

Het totale voordeel voor de rekening 2013 bedraagt derhalve € 1.976.000.

Gemeentelijke belastingen

In de begroting 2013 is aan gemeentelijke belastingen een opbrengst geraamd van € 8.149.000. De rekening 2013 laat een opbrengst zien van € 8.130.000. Een nadeel derhalve van € 19.000.

bedragen x € 1.000	
Financiële afwijkingen Gemeentelijke belastingen	verschil
Onroerende - zaakbelasting	- 18 N
Forensenbelasting	- 11 N
Toeristenbelasting	10 V
Hondenbelasting	- 1 N
Afronding	1 V
Totaal	- 19 N

Gezien de geringe financiële afwijking tussen begroting en rekening (0,23%) wordt er geen nadere analyse van het nadeel opgenomen.

¹¹ Zie voor een specificatie de voorgeschreven tabel onvoorzien paragraaf 2.9

Saldo Kostenplaatsen

Resultaat bedrijfsvoering

Het bedrijfsresultaat 2013 bedraagt € 1.138.000 positief en is op hoofdlijnen als volgt te specificeren:

		bedragen x € 1.000
Financiële afwijkingen Saldo kostenplaatsen		Verschil
Personeelslasten (incl. inhuur)		452 V
Werving en selectie		81 V
Belastingdienst, teruggave WAO premie		80 V
Kapitaallasten / Bestedingsplan		197 V
Detachering		48 V
Telefoon en printkosten		69 V
Reiskosten / verhuiskosten / ziektekosten		90 V
Tractie		46 V
Diversen		75 V
Totaal		1.138 V

Met ingang van het jaar 2014 moet een forse bezuiniging in de bedrijfsvoering worden gerealiseerd. Omdat dit voor wat betreft de personele begroting niet in één keer te realiseren valt, de natuurlijke uitstroom is daarvoor onvoldoende, is er tijdelijke sprake van een overbezetting. Bij de vaststelling van de jaarrekening 2012 is daarom een bedrag van 2 miljoen euro bestemd voor het afdekken van de tekorten 2014 - 2017 als gevolg van deze tijdelijke overbezetting.

In 2013 is in de bedrijfsvoering al wel rekening gehouden met de bezuinigingen die in 2014 ingaan. Zo zijn vacatures waarvoor in 2014 niet, maar in 2013 nog wel middelen waren niet ingevuld en door interne mobiliteit en herverdeling van taken opgelost. Dit leidt tot een eenmalig voordeel in de jaarrekening 2013 van 452.000 euro. Daarnaast zit in het voordeel op de bedrijfsvoering nog een tijdelijk voordeel in enkele budgetten als gevolg van het feit dat er bijvoorbeeld weinig tijdelijk weinig personeel extern geworven wordt. Verder is er sprake van enkele incidentele meevallers, zoals een belastingteruggave van 80.000 euro. Omdat de bedrijfsvoeringsbudgetten in 2014 lager zijn dan die in 2013, gaat het hier om incidentele voordelen.

De bedrijfsreserve¹² zal als gevolg van de ontwikkelingen in 2013 de volgende mutatie ondergaan:

		bedragen x € 1.000
Bedrijfsreserve		Omvang
Stand per 1-1-2013		854
Toevoegingen		
Jaarrekening 2012 Strategische personeelsplanning		2.000
Resultaat bedrijfsvoering 2013	1.138	
Waarvan t.g.v. Algemene Dienst	- 1.088	
		50
Totaal toevoegingen		2.050
Onttrekkingen		
Digitaliseren Bouwvergunning en Burgerlijke Stand		- 168

¹² De netto maximale omvang van de bedrijfsreserve is in april 2008 door de raad vastgesteld op € 500.000.

bedragen x € 1.000

Bedrijfsreserve	Omvang
Dienstverlening Plus / GEO	- 53
His4ALL	- 26
Totaal onttrekkingen	- 247
Stand per 31-12-2013	2.656
Nog te realiseren / beschikbaar	
Digitaliseren Bouwvergunning en Burgerlijke Stand	- 132
His4ALL	- 24
Strategische personeelsplanning	- 2.000
Totaal nog te realiseren	- 2.156
Netto omvang bedrijfsreserve ultimo 2013	500

Overheveling van budgetten 2013

Ultimo 2013 zijn in de rekening een aantal budgetten als te bestemmen aangemerkt teneinde de uitvoering in 2014 te waarborgen. De te bestemmen budgetten voldoen aan de uitgangspunten van onze nota Budgetbeheer en zijn in de raadsvergadering van 11 maart 2014 door u vastgesteld. Daardoor maken ze onderdeel uit van de rekening 2013.

bedragen x € 1.000

Bestemde budgetten	Bedrag
Basiskaart grootschalige topografie (BGT)	164
Update Oracle 10 naar 11	27
Tractie	24
Afronding	-
Totaal	215

In de analyse van de beleidsproducten is met deze bestemming al rekening gehouden.

Waarvan incidenteel gerealiseerd

De richtlijnen schrijven voor dat in de rekening de incidentele baten en lasten moeten worden toegelicht. In dit programma hebben deze op hoofdlijnen betrekking op:

- o Investerings met een dekking uit reserves die, op grond van de regelgeving, via de exploitatie worden verantwoord
- o Slotuitkering afrekening CON (Centrum voor automatisering Oost Nederland)
- o Dividenduitkering ROVA
- o Vrijval voorziening dubieuze debiteuren
- o Afrekening algemene uitkering 2011 en 2012
- o Saldo bedrijfsvoering

2.8 Grondexploitaties

2.8.1 Beleidsontwikkelingen Grondexploitaties

Inleiding

In de voorliggende rapportage worden de resultaten van het gemeentelijk grondbedrijf over 2013 weergegeven.

De economische situatie en de situatie op de woningmarkt zijn gestabiliseerd ten opzichte van 2012. Aan het eind van 2013 zijn de woningverkoop licht aangetrokken. Er lijkt licht aan het eind van de tunnel.

In 2013 zijn er in totaal 47 woningbouwkavels verkocht, terwijl er 34 kavels begroot waren. De enige gemeentelijke grondexploitatie in de kern van Steenwijk, het Kornputkwartier heeft ook aan de verwachtingen voldaan. Er was een verkoop van 25 kavels gepland en er zijn 31 kavels verkocht. De kavelverkoop in de overige kernen loopt conform de planning.

In de jaarrekening 2012 is door het college een opmerking over het project De Schans gemaakt. Hierin is verwoord dat de vertaling van het meest recente onderzoek naar de woningmarktontwikkelingen bij de begroting 2014-2017 voor het project De Schans financieel verwerkt zullen worden. Bij de najaarsnota 2013 is hiervoor een belangrijke stap gezet. Door de huidige situatie op de woningmarkt gaat de kaveluitgifte trager. Hierdoor is de looptijd van het project Kornputkwartier verlengd. Bij de Meerjarenbegroting 2012-2015 is besloten de planvorming voor het project De Schans voorlopig stil te leggen. Gezien de demografische ontwikkelingen is de totale behoefte aan woningen niet gewijzigd, maar deze vraag schuift op in de tijd en zal zich dus later manifesteren. Voor De Schans zal moeten worden bekeken welk aantal woningen binnen een termijn van 10 jaar, vanaf de start van het project, kan worden ontwikkeld. De gronden die na deze periode worden ontwikkeld, vallen in de zogenaamde zachte plannen. Deze gronden zullen in principe moeten worden afgewaardeerd tot een reële waarde. Dit laat onverlet dat de oorspronkelijke 420 woningen in de toekomst kunnen worden ontwikkeld.

Gezien de looptijd van het plan wordt de waarde van de gronden, die vanaf 2027 worden ontwikkeld, lager gewaardeerd dan de gronden die als eerste worden ontwikkeld. Elk jaar wordt immers rente bijgeschreven, waardoor de boekwaarde oploopt. Een waarde van € 10,- per m² voor grond met een toekomstige woonbestemming is op dit moment realistisch.

Wanneer de bovenstaande uitgangspunten worden gehanteerd, zal er een afboeking in project De Schans plaats moeten vinden van € 2.024.000,-. Deze komt ten laste van de Algemene Reserve Grondexploitatie (ARG). Bij de najaarsnota was een verliesneming van € 2.060.000,- voorzien.

Door de veranderingen in de grondexploitaties kunnen er in verschillende projecten winsten genomen worden en moeten in andere projecten verliezen worden genomen. Per saldo betekent dit voor 2013 een verlies binnen het grondbedrijf. Dit verlies wordt verrekend met de Algemene Reserve Grondexploitatie (ARG). De ARG zakt hiermee onder de minimaal gewenste buffer van € 4.000.000,-. Bij de najaarsnota is reeds een aanvulling gedaan van € 800.000,-. Het tekort op de ARG voor de jaarrekening 2013 zal worden aangevuld door de Algemene Dienst met € 372.748,- om zo een minimale omvang van de risicobuffer van € 4.000.000,- te waarborgen.

Boekwaardeontwikkeling

Het geïnvesteerd vermogen (de boekwaarde) van de complexen binnen de grondexploitaties is in 2013 afgenomen van € 26,8 miljoen naar € 26,5 miljoen.

De totale uitgaven bedroegen in 2013 € 3.886.889,-. De totale winst- en verliesnemingen bedroegen in 2013 per saldo € 2.221.201,- (verlies). Er is per saldo € 229.184,- aan bijdragen en huren ontvangen. Tot slot bedroeg de omzet uit grondverkoop en overige opbrengsten circa € 1.722.981,-. De boekwaarde is derhalve met circa € 0,3 miljoen afgenomen.

De verwachting bij de jaarrekening 2012 was dat de uitgaven in 2013 € 5,4 miljoen zouden zijn en de inkomsten € 4,5 miljoen. Rekening houdend met de toerekening van rente zou naar verwachting de boekwaarde met ca. € 0,9 miljoen toenemen.

Er zijn minder inkomsten binnengekomen dan de verwachting was. Dit is onder andere het gevolg van de uitgestelde opbrengsten van Agrifac. In 2013 is voorzichtig omgegaan met het doen van investeringen. De verliesneming op De Schans was noodzakelijk om de boekwaarde op een reëel waarderingsniveau terug te brengen, waardoor ontwikkeling in de toekomst weer mogelijk wordt.

Kosten

Verwerving

In 2013 zijn de volgende percelen verworven:

- terugkoop kavel Woldmeenthe van Woonconcept, € 108.675,-
- Aankoop perceel van het dierenasiel, € 400.963,-
- Aankoop bouwrijpe grond Scheerwolde conform overeenkomst van Euro Investors, € 443.225,-

Sanering

In 2013 zijn er geen uitgaven geweest voor sanering.

Sloopkosten

In 2013 zijn de sloopkosten circa € 97.400,-, dit betreft sloopwerkzaamheden bij het Kornputkwartier, dit betreft de sloopkosten van de Ambelt school.

Bouw- en woonrijp maken

In diverse plangebieden is in 2013 voor circa € 795.000,- geïnvesteerd. De belangrijkste investeringen zijn:

- Kornputkwartier (bouw- en woonrijp maken)
- Blokzijl Noordermaten (bouw- en woonrijp maken)
- Heetveld (bouwrijp maken)
- Oosterbroek, Oldemarkt (infrastructuur)
- 't Haagje West III, Wanneperveen

Planontwikkelingskosten

In 2013 is circa € 372.600,- aan planontwikkelingskosten besteed. Dit bedrag heeft zowel betrekking op interne- als externe plankosten van alle plangebieden en bestaan ondermeer uit capaciteit op het gebied van o.a. projectleiding, stedenbouw, bodemonderzoek, archeologie, engineering en planeconomie.

De meeste kosten zijn gemaakt op de volgende complexen:

▪ Kornputkwartier	€	123.030,-
▪ Oosterbroek	€	74.526,-
▪ Noordwal	€	26.142,-
▪ Overige projecten	€	148.872,-
▪ Totaal	€	372.570,-

Fondsvorming

Ten behoeve van de reserves bovenwijks, kunst en planschade zijn de daarvoor afgesproken stortingen ten laste van de diverse grondexploitaties gebracht. In totaal is aan deze fondsen circa € 25.364,- toegevoegd. De stortingen zijn gekoppeld aan de vierkante meters verkochte bouwgrond.

Rente

De rente is per 1-1-2014 verlaagd van 4,25 % naar 3,75 %. Dit is conform de omslagrente van de Algemene Dienst. De omvang van de boekwaarde van het totale Grondbedrijf bedroeg per 1 januari 2013 € 26,8 miljoen. Daarnaast is het Grondbedrijf rente rekening courant verschuldigd over de inkomsten en uitgaven gedurende het boekjaar. Er is in 2013 rente ontvangen over niet afgenomen grond door ontwikkelaars, Per saldo is er in 2013 circa € 1.064.152,- aan rentekosten verantwoord.

Opbrengsten

Subsidies en overige inkomstenoverdrachten

In 2013 is in totaal per saldo € 114.500,- aan uitgaven verantwoord aan subsidies en overige inkomstenoverdrachten binnen het Grondbedrijf. In het project Kornputkwartier is subsidie ontvangen (v/d Laan gelden). In Noordermaten Blokzijl is een subsidie van € 25.500,- gerestitueerd, omdat niet aan de voorwaarden kon worden voldaan.

Huren en pachten

In 2013 is voor ca. € 115.000,- aan huren en pachten ontvangen. Deze zijn afkomstig uit de verhuur van de gebouwen op het Kornputkwartier en Agrifac. Pachten worden ontvangen op gronden in De Schans en in Sint Jansklooster (Molenkampen III).

Grondverkopen woningbouw

De opbrengsten uit verkoop van grond voor woningbouw bedroegen in 2013 in totaal circa € 1,3 miljoen. In onderstaande tabel staat waar deze opbrengsten zijn gerealiseerd. In de tabel is tevens aangegeven voor welk type woningen de verkochte grond bestemd is.

Tabel 1: Grondverkopen woningbouw

Grondverkopen woningbouw	Opbrengst	m2	Rijwoningen		2 ¹ kap	vrijstaand
			soc. huur	koop		
19 Noordwal	204	1.701		9		
36 Kornputkwartier	849	5.934	15	16		
52 Giethoorn Noord	260	1.690	6			1
Totaal	1.313	9.325	21	25	-	1

Bij de rekening 2012 was een opbrengst voorzien van circa € 4,5 miljoen afkomstig uit woningbouw, bedrijventerrein en overige verkopen. De verkoop aan zowel particulieren, woningcorporaties en ontwikkelaars loopt voor op planning. De uitgestelde verkoop van Agrifac is een van de redenen dat de doelstelling niet is gehaald.

Belangrijkste wijziging betreft De Schans met een prognose van ca. 150 woningen voor de komende 10 jaar.

Grondverkopen industrieterreinen

Op de verschillende industrie- en bedrijventerreinen is in 2013 geen grond verkocht.

De verkopen van bedrijventerreinen blijft achter bij de verwachting, er was bij de jaarrekening 2012 uitgegaan van een opbrengst van circa € 400.000,-. De belangrijkste oorzaak hiervan is de huidige economische situatie, welke het voor bedrijven moeilijk maakt om te investeren in nieuwe huisvesting. Voor 2014 wordt rekening gehouden met een opbrengst van ca. € 432.000,-

Tabel 2: Grondverkopen industrieterreinen

Grondverkopen industrieterreinen	Opbrengst	m2
geen	-	-
Totaal	-	-

Overige opbrengsten

Verder zijn er overige opbrengsten ten bedrage van € 408.000,- Dit betreft een inbreidingssubsidie van € 208.000,- op het Kornputkwartier en verkoop van gronden dierenasiel en de zoutloods in complex 90.

Gronden toegevoegd aan voorraad

In de voorraad gronden zijn de volgende wijzigingen opgetreden:

- Terugkoop kavel Woldmeenthe van Woonconcept, € 108.675
- Aankoop perceel van het dierenasiel, € 400.963
- Aankoop bouwrijpe grond Scheerwolde conform overeenkomst van Euro Investors, € 443.225

2.8.2 Analyse Grondexploitaties

Resultaten grondexploitaties

De verwachte resultaten van alle grondexploitaties per ultimo 2013 zijn per saldo met € 1,1 miljoen toegenomen, deze toename is voor het grootste gedeelte toe te rekenen aan de complexen Scheerwolde, Giethoorn Noord en Noordwal (waarover verderop een toelichting). Rekening houdend met de invloed van de winst- en verliesnemingen, bedraagt het vergelijkbaar saldo € 1.118.000,- nadeliger (zie tabel 3). Het totale verwachte resultaat van alle complexen, vanaf 2013 bedraagt circa € 9,1 miljoen positief.

Tabel 3: Verschillenanalyse saldi complexen 2013 t.o.v. 2012

bedragen x € 1.000

Verschillenanalyse complexen	Verwacht batig saldo		Verlies- nemingen 2013	Winst- nemingen 2013	Afgesloten complexen	Vergelijkbaar resultaat 2013 tov 2012	
	vanaf ultimo 2013	vanaf ultimo 2012				Voordeel	Nadeel
Woningbouw							
1 Eesveen II	-	- 18	- 18			-	
2 Zuidveen II	-	2	- 2				- 4 N
5 Woldmeenthe	2.035	2.000				35 V	
15 Heetveld	100	100				-	
16 t Haagje West III Wanneperveen	103	105		87		85 V	
19 Noordwal	2.320	2.155				165 V	
20 Molenkampen	-	- 10	- 27				- 17 N
27 Ossenzijl Hoofdstraat/ Hill. Poort	68	52				16 V	
36 Terrein Kornputkazerne	-	-	- 146				- 146 N
37 De schans	-	41	- 2.024				- 2.065 N
44 Oosterbroek Oldemarkt	306	296				10 V	
46 Willemsoord uitbreiding	601	586				15 V	
48 Woningbouw Blankenham	16	-				16 V	
52 Giethoorn Noord 1e en 2e fase	1.112	809				303 V	
58 Blokzijn Noordermaten	78	28				50 V	
61 Overhavendijk Kuinre	41	11				30 V	
68 Scheerwolde	332	-				332 V	
Afronding						-	
Totaal Woningbouw	7.112	6.157	- 2.217	87	-	1.057 V	- 2.232 N
Per saldo	955			- 2.130			- 1.175 N
Industrieterreinen							
11 Oostermeentherand	338	330				8 V	
25 Blokzijl	122	121				1 V	
29 Ossenzijl v.d. Veenweg	104	103				1 V	
38 Bedr. Terrein Hooijdijk-Zuid	769	761				8 V	
41 Bedr. Terrein Kanaalweg Blokzijl	326	323				3 V	
42 Mr. Z. ter Steghestraat	-	-	- 13				- 13 N
57 Novac	25	28					- 3 N
63 Oldemarkt Boterberg Zuid	57	71					- 14 N
67 Weg van Rollecate Vollenhove	-	-	- 16				- 16 N
Afronding						-	
Totaal Industrieterreinen	1.741	1.737	- 29	-	-	21 V	- 46 N
Per saldo	4			- 29			- 25 N
Nog niet in exploitatie genomen							
35 Eeserwold	17	-				17 V	
47 Belt-Schutsloot uitbreiding	-	-	- 19				- 19 N

Verschillenanalyse complexen	Verwacht batig saldo		Verlies- nemingen 2013	Winst- nemingen 2013	Afgesloten complexen	Vergelijkbaar resultaat 2013 tov 2012	
	vanaf ultimo 2013	vanaf ultimo 2012				Voordeel	Nadeel
54 Zandbelt Belt-Schutsloot	-	-				-	
60 Strategische voorraad	-	-	- 43				- 43 N
62 Kuinre Bedr. Terrein	-	-				-	
65 Woningbouw Kalenberg	-	-				-	
66 Molenkampen III	145	102				43 V	
90 Molenkampen III Afronding	85					85 V	
Totaal Nog niet in exploitatie genomen	247	102	- 62	-	-	145 V	- 62 N
Per saldo	145			- 62		83 V	
Totaal Complexen	9.100	7.996	- 2.308	87	-	1.223 V	- 2.340 N
Per saldo	1.104			- 2.221		- 1.117 N	
Nagekomen kst afgesloten complexen							
Totaal Nagekomen kst afgesl Compl.	-	-	-	-	-	-	-
Per saldo	-			-		-	
Totaal Complexen	9.100	7.996	- 2.308	87	-	1.223 V	- 2.340 N
Per saldo	1.104			- 2.221		- 1.117 N	

Winst- en verliesnemingen

Sinds de invoering van het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) in 2004 en de bijgestelde Notitie Grondexploitatie van het BBV (2012) moet de gemeente winsten nemen en een voorziening treffen voor de te verwachten verliezen. De verliezen zijn direct afgedekt middels een bijdrage uit de Reserve Grondexploitatie.

Voor het bepalen van de winst- en verliesnemingen worden op complexniveau de resterende investeringen gespiegeld aan de boekwaarde. Er moet winst worden genomen, indien de resterende investeringen lager zijn dan de negatieve boekwaarde. Bij een geprognosticeerd verlies moet het verlies direct worden genomen. Zowel de winst- als verliesnemingen worden met de Reserve Grondexploitatie verrekend.

Tabel 4: Winst en verliesnemingen 2013

bedragen x € 1.000

Winst- en verliesnemingen	Verlies- nemingen 2013	Winst- nemingen 2013
Woningbouw (in exploitatie)		
1 Eesveen II	- 18	
2 Zuidveen II	- 2	
16 t Haagje West II Wanneperveen		87
20 Molenkampen	- 27	
36 Terrein Kornputkwartier	- 146	
37 De Schans	- 2.024	
Totaal Woningbouw	- 2.217	87
Per saldo	- 2.130	
Industrieterreinen (in exploitatie)		
42 Mr. Z ter Steghestraat	- 13	
67 Weg van Rollecate Vollenhove	- 16	
Totaal Industrieterreinen	- 29	-
Per saldo	- 29	
Nog niet in exploitatie genomen		
47 Belt-Schutsloot uitbreiding	- 19	
60 Strategische voorraad	- 43	
Totaal Nog niet in exploitatie genomen	- 62	-
Per saldo	- 62	
Afgesloten complexen		
Totaal Afgesloten complexen	-	-
Per saldo	-	-
Totaal Complexen	- 2.308	87
Per saldo	- 2.221	

De significante winst- en verliesnemingen worden toegelicht in §6.2. Over 2013 is per saldo een verlies genomen van circa € 2.221.000. Dit verlies is ten laste gebracht van de Algemene Reserve Grondexploitatie. De Algemene Reserve Grondexploitatie bedraagt daardoor op 31 december 2013 ongeveer € 3.627.252. De gewenste minimum omvang van de ARG bedraagt € 4.000.000,- Er dient vanuit de algemene dienst een bedrag van € 372.748,- naar de ARG te worden gestort.

Afgesloten complexen

In 2013 zijn geen complexen afgesloten.

In tabel 3 worden de verschillen ten opzichte van 2012 weergegeven. In de volgende paragrafen worden de verschillen toegelicht voor de complexen waarbij de afwijking ten opzichte van 2012 meer dan € 50.000 bedraagt.

Toelichting verschillen woningbouw in exploitatie

Oosterbroek Oldemarkt

Het project Oosterbroek heeft de laatste jaren diverse veranderingen doorgemaakt. Van ca. 250 woningen, naar 105, naar 43 woningen bij de jaarrekening van 2011. Dit jaar bleek dat de ontwikkelaar die grond bezit in het gebied, de komende jaren niet van plan is te ontwikkelen in het project. Daarop is er voor gekozen om een ontwikkeling op te zetten op de gemeentelijke grond, voor ca. 26 woningen.

Het plan is in 2013 door de raad vastgesteld. Getracht wordt in 2014 de uitgifte van kavels op te starten.

De Schans

Gezien de demografische ontwikkelingen is de totale behoefte aan woningen niet gewijzigd, maar deze vraag schuift op in de tijd en zal zich dus later manifesteren. Voor De Schans zal moeten worden bekeken welk aantal woningen binnen een termijn van 10 jaar, vanaf de start van het project, kan worden ontwikkeld. De gronden die na deze periode worden ontwikkeld, vallen in de zogenaamde zachte plannen. Deze gronden worden afgewaardeerd tot een reële waarde. Dit laat onverlet dat de oorspronkelijke 420 woningen in de toekomst kunnen worden ontwikkeld.

Voor het project De Schans is een normatieve grondexploitatie opgesteld (op basis van normen en kengetallen, zonder stedenbouwkundig ontwerp), waarbij begrotingstechnisch wordt uitgegaan van het in fases ontwikkelen van het project. Een gedeelte van het totale plangebied zal worden ontwikkeld.

De huidige boekwaarde was te hoog om een financieel haalbaar plan te realiseren. Daarom is er een bedrag van € 2.024.000,- verlies genomen. Bij de najaarsnota was een verliesneming van € 2.060.000,- voorzien. Door het voorziene verlies bij de najaarsnota zakte de ARG onder de gewenste norm. Hierdoor is bij de najaarsnota een bedrag van € 800.000,- door de Algemene Dienst in de ARG gestort.

Scheerwolde

De grondexploitatie Scheerwolde is in 2013 vastgesteld. De verkoop van de 12 kavels is dit jaar opgestart.

Noordwal

De reserve onderhoud is uit de exploitatie genomen, dit levert een voordeel van € 200.000,- op. Door de toegenomen activiteiten zijn er relatief gezien veel beheer en administratiekosten op Noordwal geboekt, dit is € 34.000 meer dan begroot. Verlaging van de omslagrente geeft een voordeel van € 54.000. Gezien de lange looptijd en de kleinschaligheid van ontwikkelen zijn de plankosten met € 29.000 naar boven bijgesteld. Door deze wijzigingen en diverse kleinere wijzigingen verbetert het resultaat per saldo met ca. € 165.000,- De contante waarde per 1-1-2014 bedraagt € 1.362.453,-

Giethoorn Noord

De afdrachten voor onderhoud zijn uit de exploitatie gehaald. Tevens zijn er zes kavels verkocht, die buiten de exploitatieraming vielen, dit veroorzaakte een meevaller van € 155.000,- Tevens is de reserve onderhoud uit de exploitatie gehaald. Dit had een voordelig effect van € 85.000,- De verlaging van de omslagrente zorgt voor een voordeel van € 70.000. Door deze wijzigingen en diverse kleinere wijzigingen verbetert het resultaat met € 303.000,- Het resultaat op contante waarde per 1-1-2014 bedraagt € 860.270,-

Kornputkwartier

De panden aan de Meppelerweg, een vrijstaande woning en twee halfvrijstaande woningen zijn in slechte staat. De waarde van de woningen is niet meer gerechtvaardigd. De woningen zijn derhalve afgewaardeerd met € 293.000,- De reserve onderhoud is uit de exploitatie gehaald, hierdoor is een voordeel van € 465.000,- ontstaan. De beheer en administratiekosten zijn sterk gestegen, de oorzaak hiervan is dat de gehanteerde rekensystematiek de meeste kosten toerekent aan het Kornputkwartier. Dit veroorzaakt een nadeel van ca. € 260.000,- Tevens is er door verhoging van de plankosten een nadeel ontstaan van € 123.000,- Er is extra ruimte gecreëerd voor marketingkosten, en de verlenging van de exploitatieduur zorgt voor hogere plankosten. Door de verlaging van de omslagrente vanaf 2014, van 4,25% naar 3,75%, ontstaat een rentevoordeel, er hoeft immers minder rente betaald te worden. Voor het Kornputkwartier is gekozen om dit rentevoordeel van ca. € 420.000 binnen het project te reserveren voor eventuele toekomstige planwijzigingen. De sloop van de Ambelt locatie heeft € 60.000 extra gekost, deze kosten waren wel in de begroting 2014-2017 meegenomen, echter nog niet in de jaarrekening 2012. Door deze wijzigingen en diverse kleinere wijzigingen dient er in totaliteit een verlies te worden genomen van € 146.000,- De exploitatie is nu weer sluitend.

Toelichting verschillen nog niet in exploitatie genomen complexen

Strategische voorraad

In de strategische voorraad is een verandering opgetreden. Op basis van het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) is de strategische voorraad opgesplitst in twee complexen. In de strategische voorraad staan de gronden en objecten welke in de komende jaren ontwikkeld/verkocht kunnen worden. Hier wordt, conform de normale manier, rente aan toegeschreven. Gronden waarop binnen afzienbare tijd geen ontwikkeling plaats zal vinden, worden volgens het BBV gezien als Materiële Vaste Activa (MVA). Op deze gronden wordt, conform het BBV, geen rente toegeschreven. Deze gronden zijn ondergebracht in het complex Strategische gronden MVA.

Molenkampen III

Op het moment van schrijven van de jaarrekening is de grondexploitatie Molenkampen III reeds vastgesteld. Voor een uitgebreid overzicht wordt verwezen naar het raadsbesluit. De vastgestelde grondexploitatie heeft een contante waarde per 1-1-2014 van € 89.582,-

2.9 Overzicht algemene dekkingsmiddelen, dividend en beleggingen en Onvoorzien

Op grond van het BBV 2004 moet in zowel de begroting als de jaarrekening een overzicht worden weergegeven van :

- Algemene dekkingsmiddelen
- Dividend en beleggingen
- Onvoorzien

bedragen x € 1.000

Algemene dekkingsmiddelen	Primitieve begroting	Actuele begroting	Rekening 2013	Vershil
Algemene dekkingsmiddelen				
Algemene uitkering	42.363	42.670	43.113	443 V
Lokale heffingen	8.199	8.149	8.130	- 19 N
Dividend	2.846	3.071	3.070	- 1 N
Saldo financieringsfunctie	- 2.248	- 1.334	- 1.102	232 V
Overige algemene dekkingsmiddelen	1.320	798	2.184	1.386 V
- Bespaarde rente	2.214	2.214	2.214	-
- Saldo kostenplaatsen	- 880	- 980	406	1.386 V
- Overige financiële middelen	- 15	- 436	- 436	0 V
Totaal Algemene dekkingsmiddelen	52.480	53.355	55.395	2.041 V
Lokale heffingen				
Onroerende-zaakbelasting	6.535	6.616	6.598	- 18 N
Hondenbelasting	189	189	188	- 1 N
Toeristenbelasting	536	442	452	10 V
Forensenbelasting	939	903	892	- 11 N
Totaal Lokale heffingen	8.199	8.149	8.130	- 19 N
Dividend				
BNG	149	193	193	1 V
ROVA	300	411	410	- 2 N
Enexis	233	224	223	- 1 N
Vordering op Enexis	-	-	-	-
Attero	15	15	15	- 0 N
Publiek Belang Elektriciteitsproductie	-	-	-	-
Verkoop Vennootschap	-	12	12	-
ASA Risico Fonds	-	-	-	-
Rendo	1.998	1.998	1.998	- 0 N
Vitens	161	155	155	- 0 N
Overig	- 10	63	66	2 V
Totaal Dividenduitkeringen	2.846	3.071	3.070	- 1 N

Onvoorzien 2013

Het beeld voor onvoorzien en de stelposten algemene uitkering over 2013 ziet er als volgt uit:

		bedragen x € 1.000
Onvoorzien		Saldo ultimo 2013
Onvoorzien incidenteel		
	Primitieve begroting	-
Totaal Onvoorzien incidenteel en structureel		-
Saldo meerjarenbegroting		
	Primitieve begroting	107
	Raadsbesluiten tot Perspectiefnota 2013	- 76
	Naar saldo rekening	- 31
Totaal Saldo meerjarenbegroting		-
Saldo rekening 2013		
	Primitieve begroting	-
1	Saldo meerjarenraming	31
2	Perspectiefnota 2013	408
3	Najaarsnota 2013	1.254
Tussenstand na Najaarsnota 2013		1.693
4	Circulaires Algemene Uitkering (september / december)	182
5	Raadsbesluit De Oerthe	- 22
Totaal Saldo rekening 2013		1.853
Stelposten algemene uitkering		
	Primitieve begroting	-
Totaal Stelposten algemene uitkering		-
Totaal Onvoorzien		1.853

3. Toelichting op de balans

3.1 Toelichting op de vaste activa

ACTIVA

VASTE ACTIVA

bedragen x € 1.000

Vaste Activa	31-dec-2012	31-dec-2013
Immateriële activa		
Kosten onderzoek en ontwikkeling	-	-
Totaal Financiële activa	-	-
Materiële activa		
Investeringen in openbare ruimte met maatschappelijk nut	495	868
Investeringen met economisch nut	86.113	91.377
Totaal Financiële activa	86.609	92.245
Financiële activa		
Kapitaalverstekking aan:	838	838
Leningen aan:	25.440	22.603
Overige langlopende leningen	8.063	6.376
Overige uitzettingen > 1 jaar	4	4
Totaal Financiële activa	34.345	29.821
Totaal	120.953	122.066

Immateriële activa

bedragen x € 1.000

Immateriële vaste activa	Boek- waarde 1/1/2013	Uit- gaven	Inkom- sten	Afschrij- vingen	Extra Afschrij- vingen	Boek- waarde 31/12/2013
Activa						
Kosten van onderzoek en ontwikkeling	-	-	-	-	-	-
Totaal	-	-	-	-	-	-

Materiële vaste activa

bedragen x € 1.000

Materiële vaste activa	Boek- waarde 1/1/2013	Uit- gaven	Inkom- sten	Afschrij- vingen	Extra Afschrij- vingen	Boek- waarde 31/12/2013
Economisch nut						
Bedrijfsgebouwen economisch nut	28.009	10.174	- 19	- 1.203	- 5	36.956
Grond-, weg- en waterbouwk. werk. econ. nut	31.255	2.563	- 457	- 1.208	- 1.010	31.143
Gronden en terreinen economisch nut	1.868	189	-	- 1	-	2.056

bedragen x € 1.000

Materiële vaste activa	Boek- waarde 1/1/2013	Uit- gaven	Inkom- sten	Afschrij- vingen	Extra Afschrij- vingen	Boek- waarde 31/12/2013
Gronden en terr. in erfpacht economisch nut	624	-	-	-	-	624
Investerings bijz. scholen economisch nut	10.810	-	-	- 481	-	10.329
Machines, apparaten en installaties econ. nut	3.254	529	-	- 878	- 304	2.600
Ov. materiële vaste activa economisch nut	6.579	- 130	-	- 513	- 131	5.805
Overige MVA Grondexploitatie	1.709	53	- 200	-	-	1.561
Vervoermiddelen economisch nut	1.909	726	- 20	- 351	- 1.971	292
Woonruimten economisch nut	97	-	- 84	- 2	-	10
Totaal Economisch nut	86.113	14.104	- 781	- 4.637	- 3.422	91.377
Maatschappelijk nut						
Grond-, weg- en waterbouwk. werken maatschapp. nut	130	450	- 224	- 4	-	353
Ov. materiële vaste activa maatschappelijk nut	366	279	- 115	- 14	-	515
Totaal Maatschappelijk nut	495	729	- 339	- 18	-	868
Totaal	86.609	14.833	- 1.120	- 4.654	- 3.422	92.245

Bedrijfsgebouwen:

De toename van de boekwaarde is het gevolg van de investeringen MFC brede school Steenwijk-West, Nieuwbouw OEC, sporthal en aankoop van wijkcentrum De Oerthe.

Grond-, weg- en waterkundige werken:

De investeringen van grond-, weg- en waterkundige bouwwerken hebben betrekking op diverse investeringen op het gebied van rioleringen.

Machines, apparaten en installatie economisch nut / Vervoersmiddelen economisch nut

De boekwaarde is sterk verlaagd als gevolg van de overgang van alle machines en vervoersmiddelen van de brandweer naar de veiligheidsregio.

Overige materiële vaste activa Grondexploitatie

Een deel van de boekwaarde van de grondexploitaties worden onder de materiële vaste activa opgenomen. Dit vanwege voorschriften van het BBV. (Besluit Begroting en Verantwoording) Deze schrijven voor dat complexen waarover nog geen raadsbesluit is genomen of daar waar geen plannen op de korte termijn voorliggen, de boekwaarde onder materiële vaste activa moet worden gebracht.

Het betreft de volgende complexen:

bedragen x € 1.000

Grondexploitatie : Materiële Vaste Activa	Boek- waarde 31-12- 2012	Van NIEG	Inves- teringen	Opbreng- sten	Dekking verlies- latend complex	Boek- waarde 31-12- 2013	Boek- waarde per m2 in euro's
Gronden MVA							
47 Belt-Schutsloot uitbreiding	2	- 2				-	n.v.t.
60 Strategische voorraad	1.683	51	27	200		1.561	n.v.t.
62 Kuinre Bedrijventerrein	23	- 23				-	n.v.t.
Afronding	1						
Totaal Gronden MVA	1.709	26	27	200	-	1.561	

bedragen x € 1.000

Grondexploitatie : Materiële Vaste Activa	Boek- waarde 31-12- 2012	Van NIEG	Inves- teringen	Opbreng- sten	Dekking verlies- latend complex	Boek- waarde 31-12- 2013	Boek- waarde per m2 in euro's
Nog te maken kosten						- 19	
Nog te verwachten opbrengsten						1.666	
Verwacht Resultaat					Voordelig	86	

De daling van € 200.000 is gerealiseerd door verkoop van een perceel grond aan de Steenwijkerweg te Witte Paarden ten behoeve van de herbouw van de dierenopvang "De Kluiif".

Financiële vaste activa

bedragen x € 1.000

Financiële vaste activa	Boek- waarde 1/1/2013	Vermeer- deringen	Vermin- deringen	Aflos- singen	Afwaar- deringen	Boek- waarde 31/12/2013
Activa						
Kapitaalverstr. aan Gemeenschappelijke Reg.	545	-	-	-	-	545
Kapitaalverstr. aan Deelnemingen	293	-	-	-	-	293
Overige uitzettingen met looptijd >1 jaar	4	-	-	-	-	4
Totaal Activa	842	-	-	-	-	842
Leningen						
Leningen aan woningbouwcorporaties	25.440	-	-	- 2.836	-	22.603
Overige langlopende leningen	8.063	-	-	- 1.687	-	6.376
Totaal Leningen	33.503	-	-	- 4.524	-	28.979
Totaal	34.345	-	-	- 4.524	-	29.821

De kapitaalvertrekking aan gemeenschappelijke regelingen heeft betrekking op het aandelenkapitaal van de NV Noordwestgroep. Het aandelenbezit van o.a. de Bank voor Nederlandse Gemeenten en de ROVA zijn onder de deelnemingen opgenomen.

De overige langlopende leningen zijn verstrekt aan o.a. Vitens, Enexis, IGSD, Essent en tbv Startersleningen.

3.2 Toelichting op de vlottende activa

VLOTTENDE ACTIVA

Voorraden

bedragen x € 1.000

Voorraden	31-dec-2012	31-dec-2013
Onderhanden werk en bouwgronden in exploitatie		
Onderhanden werk inzake grondexploitatie	25.075	24.936
Totaal	25.075	24.936

bedragen x € 1.000

Vorraden	31-dec-2012	31-dec-2013
Grond- en hulpstoffen		
Niet in exploitatie genomen bouwgronden (NIEG)	1.045	880
Onderhanden werk		
Bouwgronden in exploitatie	24.030	24.056
Totaal	25.075	24.936

Niet in exploitatie genomen gronden:

bedragen x € 1.000

Niet in exploitatie genomen bouwgronden	Boek- waarde 31-12- 2012	Naar IEG / MVA	Inves- teringen	Opbren- sten	Dekking verlies- latend complex	Boek- waarde 31-12- 2013	Boek- waarde per m2 in euro's
Gronden in voorraad							
44 Wheeen Nrd Oldemarkt	151	- 151				-	
47 Belt-Schutsloot uitbreiding	-	2	23		18	7	n.v.t.
60 Strategische voorraad	136	- 51	5		43	47	n.v.t.
62 Kuinre Bedrijventerrein	-	23	1			24	n.v.t.
66 Molenkampen	758		46	- 4		800	€ 9
Afronding	-					2	
Totaal	1.045	- 177	75	- 4	61	880	
Nog te maken kosten						- 1.873	
Nog te verwachten opbrengsten						2.930	
Verwacht Resultaat						177	

Bouwgronden in exploitatie:

De ontwikkeling van de boekwaarde van de in exploitatie genomen gronden is als volgt:

bedragen x € 1.000

Bouwgronden in exploitatie (BIE)	Boek- waarde 31-12- 2012	Inves- teringen / van NIEG	Opbren- sten	Resultaat afgesloten complexen	Winst- uitname	Dekking verlies- latend complex	Boek- waarde 31-12- 2013
Woningbouw							
01 Eesveen II	18					18	-
02 Zuidveen II	26	1				2	25
05 Woldmeenthe	- 314	118					- 196
15 Heetveld	242	12					254
16 't Haagje West III W veen	- 299	66			87		- 146
19 Noordwal	1.514	143	203				1.454
20 Molenkampen	10	18				28	-
27 Ossenzijl Hoofdstr/Hilligerspoort	- 41	- 2					- 43

bedragen x € 1.000

Bouwgronden in exploitatie (BIE)	Boek- waarde 31-12- 2012	Inves- teringen / van NIEG	Opbreng- sten	Resultaat afgesloten complexen	Winst- uitname	Dekking verlies- latend complex	Boek- waarde 31-12- 2013
36 Terrein Kornputkazerne	13.044	2.053	1.197			146	13.754
37 De Schans	4.709	233	6			2.024	2.912
44 Oosterbroek Oldemarkt	-	347					347
46 Willemsoord uitbreiding	153	18					171
48 Woningbouw Blankenham	118	10					128
52 Giethoorn-Nrd 1e en 2e fase	- 409	24	261				- 646
58 Blokzijl Noordermaten	- 45	50	- 26				31
61 Overhavendijk Kuinre	177	10					187
68 Scheerwolde	-	541					541
Afronding	1						- 2
Totaal Woningbouw	18.904	3.642	1.641	-	87	2.218	18.771
Industrieterreinen							
11 Oostermeentherand	- 432	- 14					- 446
25 Blokzijl	- 30	-					- 30
29 Ossenzijl v.d. Veenweg	- 4	-					- 4
38 Bedrijventerrein Hooijdijk-Zuid	- 38	2					- 36
41 Bedrijventerrein Kanaalweg Blokzijl	206	9					215
42 Mr.Z.ter Steghestraat	355	22	1			13	363
57 Novac	188	8					196
63 Oldemarkt Boterberg Zuid	1.000	42					1.042
67 Weg van Rollecate Vollenhove Afronding	1.023	57	16				1.064
Totaal Industrieterreinen	2.268	126	17	-	-	13	2.364
Overig							
35 Eesveense Hooilanden	1.211	75					1.286
60 Strategische voorraad Afronding	1.647	95	105				1.637
							- 2
Totaal Overig	2.858	170	105	-	-	-	2.921
Totaal	24.030	3.938	1.763	-	87	2.231	24.056
Nog te maken kosten							- 26.743
Nog te verwachten opbrengsten							59.644
Verwacht Resultaat						Voordelig	8.845

Opgemerkt dient te worden dat met de mogelijke invoering van de vennootschapsbelasting ingaande 2016 de positieve resultaten negatief worden beïnvloed door de invoering van deze heffing. Het nadeel kan tot 25% van de winst oplopen.

Onder de strategische voorraad is locatie Agrifac opgenomen. De verhuur van de locatie Agrifac is met 1 jaar verlengd tot 1-1-2015. De kans bestaat dat boekwaarde afhankelijk van het vervolg van de huurovereenkomst of stopzetting hiervan in de toekomst als maatschappelijk vaste activa moet worden opgenomen. Het financiële risico wordt hierdoor vergroot met ongeveer € 57.000 structureel ingaande 2015, omdat rentebijdrage dan niet meer is toegestaan.

In de rekening 2013 is een verlies genomen van € 2,2 miljoen. De raad heeft in de Najaarsnota 2013 besloten het complex De Schans voor ruim € 2 miljoen af te waarderen. Deze afwaardering is het gevolg van de financiële vertaling van het uitgevoerde marktonderzoek. De onzekerheden omtrent de grondexploitaties laat ook de gemeente Steenwijkerland zoals blijkt niet ongemoeid. Deze onzekerheid wordt benadrukt omdat de complexen doorlopen tot na 2020. De grootste risico's liggen voor de toekomst in het complex Kornputkwartier en in beperktere mate in het complex De Schans. Over de ontwikkelingen 2012 in het complex Kornputkwartier zijn we niet geheel tevreden, gezien de afboeking van € 146.000, maar ook niet geheel ontevreden gezien de gerealiseerde kavelverkoop. Door bijstelling van de prognose van kaveluitgifte vorig jaar ligt deze in lijn met de woningbehoefte en onder het meest behouden scenario. Dit neemt evenwel de onzekerheid niet geheel weg. Uit het onderzoek blijkt dat er wel een kwantitatieve vraag bestaat. Als deze kwantitatieve vraag wijzigt van bijvoorbeeld meer vrije sector woningen naar eengezinswoningen en deze vraag is niet begroot binnen de complexen zal dit gepaard gaan met omzetverlies. Samenstelling en omvang van het aanbod is dan ook van essentieel belang om aan de gewenste vraag te kunnen voldoen. In het ongunstigste geval zou bij een te groot aanbod sprake zijn van een financieel nadeel van € 102.000 per jaar.

De voorschriften geven aan dat voldoende financiële buffer nodig is om eventuele toekomstige verliezen te kunnen opvangen. Ultimo 2013 bedraagt de omvang van de Algemene Reserve Grondexploitatie (ARG) € 4 miljoen.

Uitzettingen < 1 jaar

De in de balans opgenomen uitzettingen met een looptijd van één jaar bedragen:

bedragen x € 1.000

Uitzettingen < 1 jaar	31-dec-2012	31-dec-2013
Vorderingen op openbare lichamen		
Vorderingen op openbare lichamen	7.414	9.825
Totaal vorderingen op openbare lichamen	7.414	9.825
Overige vorderingen		
Debiteuren algemeen	3.595	7.065
Debiteuren belastingen	2.253	2.405
Debiteuren van sociale aard	1.628	1.930
Overige vorderingen	1.990	2.346
Totaal overige vorderingen	9.467	13.746
Voorziening oninbaarheid		
Voorziening dubieuze debiteuren algemeen	- 542	- 1.235
Voorziening dubieuze debiteuren sociale zaken	- 1.298	- 1.631
Totaal voorziening oninbaarheid	- 1.840	- 2.866
Totaal	15.041	20.705

De vorderingen op openbare lichamen hebben met name betrekking op nog te ontvangen subsidies van de provincie en het nog te ontvangen btw compensatiefonds per 1 juli 2014 over het jaar 2013. De stijging van de debiteuren ten opzichte van 2012 heeft met name betrekking op de overname van materieel van de brandweer vanwege de overgang naar de veiligheidsregio tot een bedrag van € 2,4 miljoen.

Liquide middelen

bedragen x € 1.000

Liquide middelen	31-dec-2012	31-dec-2013
Kas-, Bank- en Girosaldi	66	63
Totaal	66	63

Dit betreft het creditsaldo van twee bankrekeningen

Overlopende activa

bedragen x € 1.000

Overlopende activa	31-dec-2012	31-dec-2013
Overlopende activa		
Controlerekening Belastingontvangsten Incasso's	-	-
Vooruitbetaalde bedragen	92	62
Nog te ontvangen rente	175	141
Totaal	267	202

3.3 Toelichting op de vaste passiva

PASSIVA

VASTE PASSIVA

Eigen Vermogen & Voorzieningen

bedragen x € 1.000

Reserves en voorzieningen	Saldo 1/1/2013	Stortin- gen	Onttrek- kingen	Aanwen- dingen	Saldo 31/12/2013
Reserves					
Algemene reserve	26.516	6.100	- 8.477	-	24.139
Algemene reserves grondexploitatie	5.048	1.260	- 2.308	-	4.000
Bestemmingsreserves onderwijs	8.336	528	- 1.432	-	7.432
Bestemmingsreserves overig	24.500	5.023	- 6.059	-	23.463
Saldo rekening *	2.382	2.939	- 2.382	-	2.939
Totaal Reserves	66.783	15.848	- 20.659	-	61.972
Voorzieningen					
Voorzieningen	7.068	1.596	- 2.733	- 66	5.865
Totaal Voorzieningen	7.068	1.596	- 2.733	- 66	5.865
Totaal	73.850	17.444	- 23.392	- 66	67.837

Onder 'Saldo rekening' staat de onttrekking vermeld uit hoofde van de bestemming van het resultaat van het vorige boekjaar. De toevoeging betreft het resultaat van het lopende dienstjaar.

Onder de aanwendungen zijn de kosten opgenomen die ten laste van de voorziening zijn gebracht.

Vaste Schulden > 1 jaar

bedragen x € 1.000

Vaste Schulden > 1 jaar	31-dec-2012	Vermeer- deringen	Aflossingen	31-dec-2013
Onderhandse leningen	58.431	24.000	6.483	75.948
Totaal	58.431	24.000	6.483	75.948

In 2014 zijn twee nieuwe langlopende geldlening aangetrokken.

1. Een lening van € 16 miljoen met een rentepercentage van 3,2%
2. Een lening van € 8 miljoen met een rentepercentage van 2,995%

Aflossing heeft betrekking op de reguliere aflossingen van € 4.021.000 en vervroegde aflossingen van € 2.461.000 waarvan € 1.835.000 door Wetland Wonen (doorgeleende aangetrokken lening) In 2014 wordt een lening van € 10 miljoen door Wetland Wonen vervroegd afgelost.

3.4 Toelichting op de vlottende passiva

VLOTTENDE PASSIVA

Vlottende schulden < 1 jaar

bedragen x € 1.000

Vlottende schulden < 1 jaar	31-dec-2012	31-dec-2013
Kasgeldleningen	5.000	-
Bank- en Giroaldi	5.889	9.079
Overige Schulden	8.892	9.518
Totaal	19.781	18.597

De liquiditeitspositie van de gemeente is gedurende 2013 met 1,8 miljoen verbeterd, mede door het aantrekken van langlopende leningen. Ultimo 2013 blijven wij onder de kasgeldlimiet en is geen kasgeldlening aangetrokken. Dit was ultimo 2012 wel het geval. Debet staan kost rente, maar vele malen goedkoper dan het aantrekken van een langlopende geldlening. De gemeente mag dit echter tot de kasgeldlimiet eventueel aangevuld met een tijdelijke kasgeldlening toestaan. Op het moment dat deze limiet wordt overschreden moeten wij een langlopende geldlening aantrekken.

bedragen x € 1.000

Vlottende schulden < 1 jaar	31-dec-2012	31-dec-2013
Kasgeldleningen		
Kas- en/of daggeld o/g	5.000	-
Totaal Kasgeldleningen	5.000	-
Bank- en Giroaldi		
B.N.G. 2850.70.509 burgerzaken	0	0
B.N.G. 2850.92.421 algemene dienst	5.887	9.077
B.N.G. 2850.92.448 belastingontvangsten	2	2
Totaal Bank- en Giroaldi	5.889	9.079
Overige Schulden		
Crediteuren	8.551	9.449
Netto salarissen (algemene dienst)	0	- 0
Premie ABP (algemene dienst)	4	- 1
Ten onrechte ontvangen belastingbetalingen	0	0
Tussenrekening waarborgsommen Eesveense Hooilanden	57	57
Waarborgsommen Transponders	5	5
Waarborgsommen: AGMI/Electra	1	1
Waarborgsommen: sleutels gymlokalen	3	3

bedragen x € 1.000

Flottende schulden < 1 jaar	31-dec-2012	31-dec-2013
Waarborgsommen: sleutels hek Balkengat	0	0
Woningbedrijf Huren	3	4
Woningbedrijf Overig	0	-
Verrekening Belastingdienst (saldo)	269	-
Totaal Overige Schulden	8.892	9.518
Totaal	19.781	18.597

bedragen x € 1.000

Overlopende passiva	31-dec-2012	31-dec-2013
Overlopende passiva	9.340	5.591
Totaal	9.340	5.591

De overlopende passiva bestaan uit vooruit ontvangen bedragen en de nog te betalen bedragen en overige overlopende passiva. Het totale beeld:

bedragen x € 1.000

Overlopende passiva	31-dec-2012	31-dec-2013
Overlopende passiva		
Betalingsverschillen	0	- 0
Dwangsommen	63	-
Kasverschillen leges	0	-
Kruisposten	- 0	- 0
Leges Internetaanvragen (DIGID)	0	-
Liggelden - mogelijk ten onrechte ontvangen	3	3
Nog te betalen bedragen	2.283	1.856
Nog te betalen rente	843	1.025
Ten onrechte ontvangen	9	9
Voorlopig geboekte inkomsten	2	2
Vooruitontvangen bedragen	3.076	1.724
Vooruitontvangen bedragen Investeren met Gemeenten	622	281
Vooruitontvangen subsidie ILG	1.961	97
Netto-uitkeringen WMO	479	594
Totaal	9.340	5.591

Het verloop van de vooruit ontvangen bedragen in het jaar 2013:

bedragen x € 1.000

Vooruit ontvangen bedragen	31-dec-2012	Vermeer- deringen	Vermin- deringen	31-dec-2013
ILG 2007 - 2013	1.961	341	2.205	97
Bijdrage provincie geluidsscherm	198		13	185
Kwalificatiebudget RMC gemeente Zwolle	86		50	37

bedragen x € 1.000

Vooruit ontvangen bedragen	31-dec-2012	Vermeer- deringen	Vermin- deringen	31-dec-2013
Cultuurconvenant	50		38	12
Exploitatieovereenkomst Tuk Noord	75		5	70
Provinciale bijdrage vitale bedrijventerreinen	810		500	310
Prov. Overijssel Pilot Stadsrand V'hove-Blokzijl	-	32		32
Prov.Overijssel toerist.geb. reg	-	26		26
Prov. Overijssel subs. Energieloket	-	72		72
Prov. Overijssel conv.wonen	-	421		421
Wandelnetwerk	120		120	-
Kind in de kern	85		85	-
Vernieuwingsopdrachten	25		25	-
Min.IenM subs. Gevelmaatregelen,geluid	-	25		25
Opvangasielzoekers (COA)	-	20		20
Subsidie Eigen kracht provincie Overijssel	127		127	-
Anders denken, anders doen provincie Overijssel	160			160
Ouders aan het woord provincie Overijssel	135		16	119
Nationaal actieplan Sport en bewegen	200		118	82
Impulsgelden	58		58	-
Impuls groene omgeving provincie Overijssel	21		5	16
Cultuur en Ruimtevoucher Onnastraat	8		8	-
Toeristische infrastructuur Giethoorn	123		80	43
Rietimpuls Provincie Overijssel	56		56	-
Algemene Uitkering onderuitputting	247		247	-
Bijdrage DLG rietopslag Lageweg	145		145	-
Versterking cultuurfunctie	81		37	44
Exploitatieovereenkomst Kemp	4			4
Duurzame energie	163		163	-
Vooruit ontvangen overige (niet overheid)	99		50	49
Investeren met gemeenten (IMG)	622	227	568	281
Afronding	-		1	- 1
Totaal	5.659	1.163	4.719	2.102

Naast de vooruit ontvangen bedragen bestaan de overlopende passiva uit met name de nog te betalen bedragen, deze zijn:

bedragen x € 1.000

Overige overlopende passiva	31-dec-2012	Vermeer- deringen	Vermin- deringen	31-dec-2013
Nog te betalen bedragen	2.761	7.554	- 7.866	2.449
Nog te betalen transitorische rente	842	183	-	1.025
Overige overlopende passiva	76	68	- 131	13
Kruisposten	-	17.470	- 17.470	-
Afronding	2			2
Totaal	3.681	25.275	- 25.467	3.489

De nog te betalen bedragen hebben betrekking op betalingen op het gebied van WMO 12^e mnd 2013, IGSD, biomassastromen 2013 en een nog te betalen post vanwege de uitspraak van de rechtbank inzake de WMO.

3.5 Garanties

Waarborgen en garanties

Het in de balans opgenomen bedrag van verstrekte waarborgen aan natuurlijke en rechtspersonen is gebaseerd op de door de gemeente ontvangen saldoverklaringen. Ten aanzien van de niet verkregen opgaven is een schatting gemaakt. Dit omdat niet alle financiële instellingen, ondanks meerdere aanmaningen, voldoen aan hun verplichting om voor 1 maart 2014 saldoverklaringen te verstrekken.

Overzicht gegarandeerde leningen

bedragen x € 1.000

Gegarandeerde leningen	31-dec-2012		31-dec-2013		Garantstelling %
	Bedrag	%	Bedrag	%	
Woningcorporaties *	206.148	89,7%	205.846	90,8%	50%
Particuliere woningen **	7.236	3,1%	5.238	2,3%	
Sportverenigingen	80	0,0%	77	0,0%	
Noordwestgroep	700	0,3%	700	0,3%	100%
Bijzondere woonvormen	14.391	6,3%	13.498	6,0%	50%
Culturele instellingen	1.045	0,5%	1.094	0,5%	100%
HVO	260	0,1%	254	0,1%	100%
Overig ***	50	0,0%	-	0,0%	50%
Totaal	229.910	100,0%	226.707	100,0%	

* De leningen van de woningbouwcorporaties zijn door het Waarborgfonds Sociale Woningbouw gewaarborgd. In 2013 zijn leningen verstrekt tot een bedrag van € 16,7 miljoen. De financiële positie als gevolg van deze financieringen zal naar verwachting verbeteren omdat de rentetarieven bijzonder laag zijn.

Jaarlijks worden de woningcorporaties financieel beoordeeld door het Centraal Fonds Volkshuisvesting(CFV). De beoordelingen over het jaar 2012 zijn positief, die van 2013 ook, maar het perspectief 2017 is niet gunstiger geworden.¹³ De opgenomen leningen zijn nog niet betrokken in de toets van het CFV omdat deze voor een belangrijk deel na publicatie zijn aangegaan.

** Het restantbedrag dient nog te worden verminderd met het opgebouwde spaarkapitaal van € 1.362.277

*** Uit informatie van het nationaal restauratiefonds blijkt dat de lening van € 50.000 , waarvoor de gemeente voor 50% garant staat (restauratie huis de Eese) is afgelost.

Niet uit de balans blijkende verplichtingen

De gemeente is voor een aantal toekomstige jaren verbonden aan verschillende niet uit de balans blijkende verplichtingen. Hieronder zijn alleen de leasecontracten opgenomen. Dit omdat er geen vaste richtlijnen zijn waaraan de niet uit de balans blijkende verplichtingen moeten voldoen. De leasecontracten zijn opgenomen omdat wij voor een periode ons contractueel hebben verplicht, waarbij wij **verplicht** zijn tot afname en betaling van de termijnen. Er bestaat onduidelijkheid aangezien wij veel raamovereenkomsten hebben, zonder volumeverplichtingen en het Nederlands recht geen onderscheid kent tussen raamovereenkomsten en raamcontracten terwijl Europese aanbestedingsregels dit onderscheid wel maakt.

In het algemeen zijn er voor verschillende lopende investeringsprojecten (zonder hier een limitatieve opsomming op te nemen) overeenkomsten aangegaan. Voorbeelden hiervan zijn opdrachten in de grondexploitatie, investeringen in rioleringen, wegen , reconstructies en onderwijshuisvesting.

Leasecontracten:

- Dienstauto's: In maart 2011 is een nieuw contract afgesloten voor de duur van 4 jaar. (€ 47.000 excl. btw per jaar)
- Afdrukapparatuur repro- en kantooromgeving : In juli 2012 is voor de duur van 5 jaar een nieuw contract afgesloten. (€ 53.400 excl. btw per jaar)

¹³ Publikatie CFV d.d. oktober 2013

- Brandverzekering : Ingaande 2014 is voor de duur van 3 jaar, met een optie voor 3 jaar verlenging een contract voor brandverzekering afgesloten (voorschot 2014 € 157.000, jaarlijkse indexering Troostwijk)

Bijlagen

Bijlage 1: Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan: de Gemeenteraad van gemeente Steenwijkerland

Verklaring betreffende de jaarrekening

Wij hebben de in dit verslag opgenomen jaarrekening 2013 van gemeente Steenwijkerland gecontroleerd. Deze jaarrekening bestaat uit de balans per 31 december 2013 en de programma-rekening over 2013 met de toelichtingen, waarin zijn opgenomen een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen, alsmede de SiSa en IMG-bijlage.

Verantwoordelijkheid van het college van Burgemeester en Wethouders

Het College van Burgemeester en Wethouders van gemeente Steenwijkerland is verantwoordelijk voor het opmaken van de jaarrekening in overeenstemming met het in Nederland geldende Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten en de Beleidsregels toepassing Wet normering bezoldiging topfunctionarissen in de publieke en semipublieke sector (WNT), alsmede voor het opstellen van het jaarverslag, in overeenstemming met het in Nederland geldende Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten. Deze verantwoordelijkheid houdt onder meer in dat de jaarrekening zowel de baten en lasten als de activa en passiva getrouw dient weer te geven en dat de in de jaarrekening verantwoorde baten, lasten en balansmutaties rechtmatig tot stand zijn gekomen. Rechtmatige totstandkoming betekent in overeenstemming met de begroting en met de relevante wet- en regelgeving, waaronder gemeentelijke verordeningen en de Beleidsregels toepassing WNT.

Het college van Burgemeester en Wethouders is tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing als het noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de rechtmatige totstandkoming van baten, lasten en balansmutaties mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten.

Verantwoordelijkheid van de accountant

Onze verantwoordelijkheid is het geven van een oordeel over de jaarrekening op basis van onze controle. Wij hebben onze controle verricht in overeenstemming met Nederlands recht, waaronder de Nederlandse controlestandaarden, het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten, het Besluit accountantscontrole provincies en gemeenten, het controleprotocol dat 29 oktober 2013 vastgesteld is door de gemeenteraad van gemeente Steenwijkerland en de 'Beleidsregels toepassing WNT' inclusief het controleprotocol WNT. Dit vereist dat wij voldoen aan de voor ons geldende ethische voorschriften en dat wij onze controle zodanig plannen en uitvoeren dat een redelijke mate van zekerheid wordt verkregen dat de jaarrekening geen afwijkingen van materieel belang bevat.

Een controle omvat het uitvoeren van werkzaamheden ter verkrijging van controle-informatie over de bedragen en de toelichtingen in de jaarrekening. De geselecteerde werkzaamheden zijn afhankelijk van de door de accountant toegepaste oordeelsvorming, met inbegrip van het inschatten van de risico's dat de jaarrekening een afwijking van materieel belang bevat als gevolg van fraude of fouten.

Bij het maken van deze risico-inschattingen neemt de accountant de interne beheersing in aanmerking die relevant is voor het opmaken van de jaarrekening en voor het getrouwe beeld daarvan, alsmede voor de rechtmatige totstandkoming van baten, lasten en balansmutaties, gericht op het opzetten van

controlewerkzaamheden die passend zijn in de omstandigheden. Deze risico-inschattingen hebben echter niet ten doel een oordeel tot uitdrukking te brengen over de effectiviteit van de interne beheersing van gemeente Steenwijkerland. Een controle omvat tevens het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en van de redelijkheid van de door het College van Burgemeester en Wethouders van gemeente Steenwijkerland gemaakte schattingen, alsmede een evaluatie van het algehele beeld van de jaarrekening.

De bij onze controle toegepaste goedkeuringstolerantie bedraagt voor fouten 1% en voor onzekerheden 3% van de totale lasten en toevoegingen aan reserves. Op basis van Artikel 2 lid 7 BADO is deze goedkeuringstolerantie door de gemeenteraad bij raadsbesluit van 29 oktober 2013 vastgesteld.

Wij zijn van mening dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is om een onderbouwing voor ons oordeel te bieden.

Oordeel betreffende de jaarrekening

Naar ons oordeel geeft de jaarrekening van gemeente Steenwijkerland een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van zowel de baten en lasten over 2013 als van de activa en passiva per 31 december 2013 in overeenstemming met het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten en de 'Beleidsregels toepassing WNT'.

Voorts zijn wij van oordeel dat de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties over 2013 in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen in overeenstemming met de begroting en met de relevante wet- en regelgeving, waaronder gemeentelijke verordeningen en de 'Beleidsregels toepassing WNT'.

Verklaring betreffende overige bij of krachtens de wet gestelde eisen

Ingevolge Artikel 213 lid 3 onder de Gemeentewet vermelden wij dat het jaarverslag, voor zover wij dat kunnen beoordelen, verenigbaar is met de jaarrekening.

Arnhem, 15 mei 2014

Ernst & Young Accountants LLP

w.g. drs. R. Bouman RA

Bijlage 2: Investering met gemeenten / externe veiligheid (IMG / EV)

Uit 2011 zijn een 14 tal beschikkingen afgegeven in het kader van het programma “Investeren Met Gemeenten” , IMG en 2 op het gebied van Externe veiligheid, EV.

In de rekening 2012 zijn van de 14 IMG projecten er 5 gereed gemeld. In deze rekening worden wederom 5 projecten afgerond.

IMG Projecten die nog niet zijn afgerond zijn:

- Electrisch varen;
- Spijkervetpanden;
- Centrumontwikkeling Vollenhove;
- Duurzame mobiliteit WaterReijk;

Voor externe veiligheid wordt verantwoording afgelegd over:

- Externe veiligheid deel 1, 2011-2014;
- Externe veiligheid deel 2, 2013;

Op grond van de beschikkingen dient de gemeente via de rekening verantwoording af te leggen aan de provincie Overijssel over de voortgang van de projecten overeenkomstig een vastgesteld format.

FORMAT IMG verantwoording over het boekjaar 2013

	Beschikking- nummer provincie	Project afgerond / eindverantwo- ording Ja-nee	In de verlenings- beschikking opgenomen subsidie voor dit project	Besteed tlv provinciale middelen jaar 2013 (conform baten/lasten- stelsel)	Besteed tlv gemeentelijke middelen jaar 2013 (conform baten / lasten- stelsel)	besteed tlv provinciale middelen t/m jaar 2013 (conform baten/lasten- stelsel)	besteed tlv gemeentelijke middelen t/m jaar 2013 (conform baten/lasten- stelsel)	Geplande einddatum	Optionele toelichting op één van de voorgaande kolommen
Aard controle	D1	D1	R	R	R	R	R	D1	D1
Externe veiligheid, deel 1	2011/0099872	nee	76.181,00	12.977,00	0,00	48.847,00	0,00	31-12-2014	
Externe veiligheid, deel 2	2013/0120276	ja	19.730,00	19.730,00	0,00	19.730,00	0,00	31-12-2013	
Electrisch varen rondvaartboten	2010/0050265	nee	750.000,00	38.456,77	43.366,15	169.786,17	191.461,02	01-01-2016	
Cascoherstel Spijkervetpanden	2011/0023573	nee	476.000,00	912,37	391,02	305.920,23	131.108,67	01-06-2014	
Centrum ontwikkeling Vollenhove	2011/0309061	nee	1.925.000,00	234.316,07	191.713,14	1.786.769,75	1.461.902,52	01-10-2016	
Vlasschuur Vollenhove	2011/0302713	ja	276.500,00	85.552,61	58.792,52	276.500,00	161.610,34	01-08-2013	
Restauratie Rams Woerthe	2011/0206562	ja	585.200,00	148.657,11	63.710,19	560.147,65	240.063,28	01-07-2013	
Duurzame mobiliteit/Waterreijk (tuk tuk, bootdodges, watertaxis)	2011/0209899	nee	378.000,00	10.979,00	8.061,00	205.562,32	50.977,68	01-01-2014	
Historische kwaliteit Blokzijl	2011/0228221	ja	585.200,00	226.457,65	590.243,19	585.200,00	810.117,54	01-01-2014	
Duurzaamheid gemeentehuis	2011/0228565	ja	784.810,00	88.524,65	103.414,34	784.810,00	772.394,40	01-11-2013	
Centrumontwikkeling Ku in re	2011/0319638	ja	739.700,00	174.608,42	656.490,38	739.700,00	1.618.673,35	01-07-2014	

Bijlage 3: Verloop reserves

bedragen x € 1.000

Reserves	Saldo 1/1/2013	Stortin- gen	Onttrek- kingen	Aanwen- dingen	Saldo 31/12/2013
Algemene reserve					
Algemene reserve - vaste buffer	4.870	150	-	-	5.020
Algemene reserve - vrij besteedbaar	18.692	3.900	- 6.130	-	16.463
Egalisatiereserve algemene uitkering	2.100	-	- 2.100	-	-
Bedrijfsreserve	854	2.050	- 248	-	2.656
Totaal Algemene reserve	26.516	6.100	- 8.477	-	24.139
Algemene reserves grondexploitatie					
Algemene reserve Grondbedrijf	5.048	1.260	- 2.308	-	4.000
Totaal Algemene reserves grondexploitatie	5.048	1.260	- 2.308	-	4.000
Bestemmingsreserves onderwijs					
Decentralisatie huisvesting onderwijs	8.336	528	- 1.432	-	7.432
Totaal Bestemmingsreserves onderwijs	8.336	528	- 1.432	-	7.432
Bestemmingsreserves overig					
Acquisitie	1	-	-	-	1
Kunstobjecten	398	50	- 55	-	393
Oudheidkamer	45	-	-	-	45
Reserve Bovenwijkse voorzieningen	22	15	-	-	36
Reserve Gebiedsgerichte projecten	848	-	- 374	-	473
Reserve grote projecten	148	368	- 300	-	215
Reserve kernenbeleid	324	19	- 56	-	287
Reserve koppengeld	309	23	- 77	-	255
Reserve leefbaarheidsprojecten	2.183	642	- 212	-	2.613
Reserve opbrengst Wavin-gelden	173	-	-	-	173
Reserve opvangen effecten bestuursakkoord	-	2.220	- 110	-	2.110
Reserve planschade	313	11	- 15	-	309
Reserve riolering	1.478	471	- 510	-	1.438
Reserve structuurversterkende projecten 2007-2010	510	-	- 510	-	-
Reserve te bestemmen rekeningssaldo	1.997	1.002	- 1.997	-	1.002
Reserve volkshuisvesting	14.936	203	- 1.839	-	13.300
Reserve zorg & wonen voor bej.in vm. gem.IJsselham	818	-	- 4	-	814
Totaal Bestemmingsreserves overig	24.500	5.023	- 6.059	-	23.463
Saldo rekening					
Te verdelen rekeningssaldo Steenwijk	2.382	2.939	- 2.382	-	2.939
Totaal Saldo rekening	2.382	2.939	- 2.382	-	2.939
Totaal Reserves	66.783	15.848	- 20.659	-	61.972

Bijlage 4: Mutaties reserves

bedragen x € 1.000

Mutatie reserves - alle programma's	Primitieve begroting	Actuele begroting	Rekening 2013
Toevoegingen	- 4.106	- 12.590	- 12.910
Onttrekkingen	7.506	36.102	20.659
Totaal mutatie reserves	3.401	23.512	7.749

bedragen x € 1.000

Mutatie reserves - 1 Steenwijkerland werkt en leert	Primitieve begroting	Actuele begroting	Rekening 2013
Toevoegingen			
Algemene reserve	-	- 2.390	- 1.664
Decentralisatie huisvesting onderwijs	-	- 397	- 497
Reserve te bestemmen rekeningsaldo	-	-	- 57
Totaal Toevoegingen	-	- 2.787	- 2.218
Onttrekkingen			
Algemene reserve	1.195	3.907	1.235
Decentralisatie huisvesting onderwijs	66	1.093	554
Reserve gebiedsgerichte projecten	-	838	374
Reserve grote projecten	-	170	7
Reserve kernenbeleid	-	10	10
Reserve structuurversterkende projecten 2007-2010	-	-	-
Reserve te bestemmen rekeningsaldo	-	312	312
Totaal Onttrekkingen	1.261	6.330	2.492
Totaal mutatie reserves	1.261	3.543	274

bedragen x € 1.000

Mutatie reserves - 2 Steenwijkerland leeft	Primitieve begroting	Actuele begroting	Rekening 2013
Toevoegingen			
Algemene reserve	-	- 398	- 398
Decentralisatie huisvesting onderwijs	-	-	- 31
Kunstobjecten	- 50	- 50	- 50
Oudheidskamer	-	-	-
Reserve leefbaarheidsprojecten (accommodatiefonds)	- 500	- 625	- 642
Reserve te bestemmen rekeningsaldo	-	-	- 604
Reserve volkshuisvesting	-	- 40	- 40
Totaal Toevoegingen	- 550	- 1.113	- 1.765
Onttrekkingen			
Algemene reserve	781	4.561	1.827
Decentralisatie huisvesting onderwijs	-	1.418	877
Kunstobjecten	29	70	30

bedragen x € 1.000

Mutatie reserves - 2 Steenwijkerland leeft	Primitieve begroting	Actuele begroting	Rekening 2013
Reserve leefbaarheidsprojecten (accommodatiefonds)	-	654	111
Reserve opbrengst WAVIN-gelden	-	173	-
Reserve structuurversterkende projecten 2007-2010	-	-	-
Reserve te bestemmen rekeningsaldo	-	740	740
Reserve volkshuisvesting	-	650	487
Totaal Onttrekkingen	810	8.266	4.072
Totaal mutatie reserves	260	7.153	2.307

bedragen x € 1.000

Mutatie reserves - 3 Steenwijkerland woont	Primitieve begroting	Actuele begroting	Rekening 2013
Toevoegingen			
Acquisitie	- 9	-	-
Algemene reserve	-	- 612	- 612
Algemene reserve Grondbedrijf	- 1.102	- 427	- 460
Kunstobjecten	-	- 23	-
Reserve Bovenwijkse voorzieningen	- 75	- 34	- 15
Reserve grote projecten	-	- 198	- 198
Reserve planschade	- 70	- 24	- 11
Reserve structuurversterkende projecten 2007-2010	- 9	-	-
Reserve te bestemmen rekeningsaldo	-	-	- 30
Reserve volkshuisvesting	-	- 440	- 162
Reserve zorg & wonen voor bej.in vm. gem. IJsselh.	-	-	-
Totaal Toevoegingen	- 1.266	- 1.757	- 1.486
Onttrekkingen			
Afwikkeling afgesloten complexen grondexploitatie	-	-	-
Algemene reserve	455	2.050	530
Algemene reserve Grondbedrijf	-	2.060	2.308
Concernreserve	-	-	-
Decentralisatie huisvesting onderwijs	-	-	-
Kunstobjecten	-	25	25
Reserve grote projecten	-	16	2
Reserve planschade	-	15	15
Reserve structuurversterkende projecten 2007-2010	-	-	-
Reserve te bestemmen rekeningsaldo	-	-	-
Reserve volkshuisvesting	1.866	5.024	1.306
Reserve zorg & wonen voor bej. in vm. gem.IJsselh.	-	-	4
Totaal Onttrekkingen	2.321	9.190	4.190
Totaal mutatie reserves	1.055	7.433	2.704

bedragen x € 1.000

Mutatie reserves - 4 Steenwijkerland schoon, heel en veilig	Primitieve begroting	Actuele begroting	Rekening 2013
Toevoegingen			
Algemene reserve	- 45	- 45	- 45
Reserve grote projecten	-	- 170	- 170
Reserve riolering	-	- 357	- 471
Reserve te bestemmen rekeningsaldo	-	-	- 40
Totaal Toevoegingen	- 45	- 572	- 726
Onttrekkingen			
Algemene reserve	700	3.716	2.105
Algemene reserve Grondbedrijf	64	-	-
Reserve grote projecten	-	38	3
Reserve kernenbeleid	-	-	-
Reserve leefbaarheidsprojecten (accommodatiefonds)	80	148	3
Reserve riolering	3	510	510
Reserve te bestemmen rekeningsaldo	-	446	446
Te verdelen rekeningsaldo	-	-	-
Totaal Onttrekkingen	846	4.858	3.067
Totaal mutatie reserves	801	4.286	2.341

bedragen x € 1.000

Mutatie reserves - 5 Steenwijkerland duurzaam	Primitieve begroting	Actuele begroting	Rekening 2013
Toevoegingen			
Reserve te bestemmen rekeningsaldo	-	-	- 57
Totaal Toevoegingen	-	-	- 57
Onttrekkingen			
Algemene reserve	-	50	6
Algemene reserve Grondbedrijf	23	-	-
Reserve opvangen effecten bestuurs-akkoord	110	110	110
Reserve te bestemmen rekeningsaldo	-	87	87
Reserve volkshuisvesting	-	3	-
Totaal Onttrekkingen	133	250	203
Totaal mutatie reserves	133	250	146

bedragen x € 1.000

Mutatie reserves - 6 Steenwijkerland tot uw dienst	Primitieve begroting	Actuele begroting	Rekening 2013
Toevoegingen			
Reserve kernenbeleid	-	-	- 19
Reserve koppengeld	-	- 9	- 23
Reserve te bestemmen rekeningsaldo	-	-	-

bedragen x € 1.000

Mutatie reserves - 6 Steenwijkerland tot uw dienst	Primitieve begroting	Actuele begroting	Rekening 2013
Totaal Toevoegingen	-	- 9	- 43
Onttrekkingen			
Algemene reserve	58	81	81
Reserve kernenbeleid	7	172	46
Reserve koppengeld	-	176	77
Reserve leefbaarheidsprojecten (accommodatiefonds)	-	224	97
Reserve te bestemmen rekeningsaldo	-	195	195
Reserve volkshuisvesting	-	69	45
Totaal Onttrekkingen	65	916	541
Totaal mutatie reserves	65	907	499

bedragen x € 1.000

Mutatie reserves - 7 Steenwijkerland biedt kwaliteit	Primitieve begroting	Actuele begroting	Rekening 2013
Toevoegingen			
Acquisitie	- 24	-	-
Algemene reserve	- 9	- 1.182	- 1.182
Algemene reserve - vaste buffer	-	- 150	- 150
Algemene reserve Grondbedrijf	-	- 800	- 800
Concernreserve	-	- 2.000	- 2.050
Reserve Bovenwijkse voorzieningen	-	-	-
Reserve gebiedsgerichte projecten	-	-	-
Reserve opvangen effecten bestuurs-akkoord	- 2.220	- 2.220	- 2.220
Reserve structuurversterkende projecten 2007-2010	9	-	-
Reserve te bestemmen rekeningsaldo	-	-	- 215
Totaal Toevoegingen	- 2.244	- 6.352	- 6.617
Onttrekkingen			
Acquisitie	26	-	-
Afwikkeling afgesloten complexen grondexploitatie	-	-	-
Algemene reserve	- 56	389	348
Concernreserve	-	404	248
Egalisatiereserve algemene uitkering	2.100	2.100	2.100
Reserve Bovenwijkse voorzieningen	-	-	-
Reserve gebiedsgerichte projecten	-	-	-
Reserve grote projecten	-	288	288
Reserve Ontwikkelingsinvesteringen	-	-	-
Reserve opbrengst WAVIN-gelden	-	-	-
Reserve overwaarde verkoop oude gemeentehuizen	-	-	-
Reserve planschade	-	-	-
Reserve structuurversterkende projecten 2007-2010	-	510	510
Reserve te bestemmen rekeningsaldo	-	218	218
Structuurversterkende projecten	-	-	-

bedragen x € 1.000

Mutatie reserves - 7 Steenwijkerland biedt kwaliteit	Primitieve begroting	Actuele begroting	Rekening 2013
Te verdelen rekeningsaldo	-	2.382	2.382
Totaal Onttrekkingen	2.070	6.292	6.094
Totaal mutatie reserves	- 174	- 60	- 523

Bijlage 5: Structurele toevoegingen en onttrekkingen aan en van reserves

Per 1 juli 2013 is het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) aangepast. Ingaande het rekeningsjaar 2013 moet de rekening melding maken van de structurele toevoegingen en onttrekkingen aan en van de reserves.

Op basis van deze informatie kan de provincie Overijssel een beter inzicht krijgen in het wel of niet structureel sluitend maken van de jaarrekening. In de brief over de toezichtsvorm programmabegroting 2014 van de provincie Overijssel is hier ook aandacht voor gevraagd.

Onderstaand geven wij per programma de structurele onttrekkingen en toevoegingen aan reserves weer. Per programma wordt een korte toelichting gegeven.

bedragen x € 1.000

Structurele baten en lasten - 1 Steenwijkerland werkt en leert	Primitieve begroting	Actuele begroting	Rekening 2013	Vershil
Saldo van baten en lasten (Structureel)				
Lasten	- 17.131	- 20.410	- 19.966	444 V
Baten	9.801	14.244	13.621	- 622 N
Saldo van baten en lasten (Structureel)	- 7.330	- 6.166	- 6.344	- 178 N
Mutatie reserves (Structureel)				
Toevoegingen	-	- 0	0	0 V
Onttrekkingen	66	- 0	- 0	0 V
Mutatie reserves (Structureel)	66	- 0	0	0 V
Structureel resultaat	- 7.264	- 6.167	- 6.344	- 178 N

De onttrekking heeft in zijn geheel betrekking op onderwijshuisvesting. Gedurende het jaar vanwege rentevoordelen naar nihil bijgesteld. Als gevolg van het gemeentelijk beleid worden overschotten in de reserve onderwijshuisvesting gestort. Voor de begroting 2014 en verder is een steeds dalende dotatie opgenomen. Dit is het gevolg van kortingen op het onderdeel onderwijshuisvesting.

bedragen x € 1.000

Structurele baten en lasten - 2 Steenwijkerland leeft	Primitieve begroting	Actuele begroting	Rekening 2013	Vershil
Saldo van baten en lasten (Structureel)				
Lasten	- 35.084	- 34.694	- 34.093	602 V
Baten	11.124	13.491	14.599	1.109 V
Saldo van baten en lasten (Structureel)	- 23.960	- 21.203	- 19.493	1.710 V
Mutatie reserves (Structureel)				
Toevoegingen	- 50	- 50	- 50	0 V
Onttrekkingen	29	29	15	- 14 N
Mutatie reserves (Structureel)	- 21	- 21	- 35	- 14 N
Structureel resultaat	- 23.981	- 21.225	- 19.528	1.697 V

Structureel wordt een bedrag van € 50.000 in het kunstfonds gedoteerd en onttrokken voor exploitatie/aanschaf van kunst tot een bedrag van € 29.000.

bedragen x € 1.000

Structurele baten en lasten - 3 Steenwijkerland woont	Primitieve begroting	Actuele begroting	Rekening 2013	Vershil
Saldo van baten en lasten (Structureel)				
Lasten	- 22.234	- 19.178	- 15.148	4.030 V
Baten	20.070	14.659	10.616	- 4.042 N
Saldo van baten en lasten (Structureel)	- 2.164	- 4.519	- 4.532	- 12 N
Mutatie reserves (Structureel)				
Toevoegingen	- 0	0	0	0 V
Onttrekkingen	26	17	17	- 0 N
Mutatie reserves (Structureel)	26	17	17	0 V
Structureel resultaat	- 2.138	- 4.503	- 4.515	- 12 N

De onttrekking komt ten laste van de reserve volkshuisvesting en heeft betrekking op de rente van verstrekte startersleningen.

bedragen x € 1.000

Structurele baten en lasten - 4 Steenwijkerland schoon, heel en veilig	Primitieve begroting	Actuele begroting	Rekening 2013	Vershil
Saldo van baten en lasten (Structureel)				
Lasten	- 21.997	- 22.442	- 23.434	- 991 N
Baten	10.457	11.415	11.660	244 V
Saldo van baten en lasten (Structureel)	- 11.540	- 11.027	- 11.774	- 747 N
Mutatie reserves (Structureel)				
Toevoegingen	-	-	0	0 V
Onttrekkingen	66	2	0	- 2 N
Mutatie reserves (Structureel)	66	2	0	- 2 N
Structureel resultaat	- 11.474	- 11.025	- 11.774	- 749 N

De onttrekking van € 66.000 bestaat uit twee onderdelen. Een bijdrage van € 64.000 van de Algemene Reserve Grondexploitatie voor twee jaar onderhoud openbaar gebied. Met de vaststelling van de nota grond- en ontwikkelbeleid in mei 2014 is deze bijdrage in zijn geheel komen te vervallen.

De onttrekking van € 2.000 is een bijdrage van de reserve riolering om een 100% dekking in de exploitatie te realiseren.

bedragen x € 1.000

Structurele baten en lasten - 5 Steenwijkerland duurzaam	Primitieve begroting	Actuele begroting	Rekening 2013	Vershil
Saldo van baten en lasten (Structureel)				
Lasten	- 5.151	- 5.474	- 4.981	493 V
Baten	877	1.090	1.198	108 V
Saldo van baten en lasten (Structureel)	- 4.274	- 4.384	- 3.783	601 V
Mutatie reserves (Structureel)				
Toevoegingen	-	-	-	-
Onttrekkingen	23	0	- 0	- 1 N
Mutatie reserves (Structureel)	23	0	- 0	- 1 N
Structureel resultaat	- 4.251	- 4.384	- 3.783	601 V

De onttrekking van de Algemene Reserve Grondexploitatie aan programma Duurzaam was een structurele bijdrage in de lasten van duurzaam bouwen. Met het vaststellen van de nota grond- en ontwikkelbeleid in mei 2013 is deze bijdrage in zijn geheel komen te vervallen.

bedragen x € 1.000

Structurele baten en lasten - 6 Steenwijkerland tot uw dienst	Primitieve begroting	Actuele begroting	Rekening 2013	Vershil
Saldo van baten en lasten (Structureel)				
Lasten	- 4.539	- 3.957	- 3.845	113 V
Baten	689	723	638	- 84 N
Saldo van baten en lasten (Structureel)	- 3.850	- 3.235	- 3.206	28 V
Mutatie reserves (Structureel)				
Toevoegingen	-	-	0	0 V
Onttrekkingen	55	55	55	1 V
Mutatie reserves (Structureel)	55	55	56	1 V
Structureel resultaat	- 3.795	- 3.180	- 3.151	29 V

De onttrekking van € 55.000 heeft voor een bedrag van € 7.000 te maken met investeringen met economisch nut van kernenbeleid. De overige € 48.000 is een bijdrage van de Algemene Reserve vrij besteedbaar ten behoeve van de leefbaarheidsmakelaar. Deze bijdrage had in een eerder stadium moeten komen te vervallen.

bedragen x € 1.000

Structurele baten en lasten - 7 Steenwijkerland biedt kwaliteit	Primitieve begroting	Actuele begroting	Rekening 2013	Vershil
Saldo van baten en lasten (Structureel)				
Lasten	- 2.198	- 935	3.228	4.163 V
Baten	57.136	53.664	51.426	- 2.237 N
Saldo van baten en lasten (Structureel)	54.938	52.729	54.654	1.926 V
Mutatie reserves (Structureel)				
Toevoegingen	- 0	0	0	- 0 N
Onttrekkingen	- 0	- 0	0	0 V
Mutatie reserves (Structureel)	- 0	0	0	0 V
Structureel resultaat	54.937	52.729	54.655	1.926 V

Geen structurele dotaties en of onttrekkingen opgenomen.

Bijlage 6: SISA, verantwoording specifieke uitkeringen

In de jaarrekening 2013 moet verantwoording worden afgelegd over de rechtmatige besteding van specifieke uitkeringen. Over het verantwoordingsjaar zijn 12 regelingen (met 13 subsidiabele projecten) voor de gemeente van toepassing.

Foutenevaluatie SISA

In deze tabel dienen de bevindingen opgenomen te worden met informatie over (mogelijke) consequenties voor de vaststelling van de specifieke uitkering door het Rijk of voor het jaarverslag van het Rijk.

De volgende fouten of onzekerheden zijn geconstateerd:

Nr	Specifieke uitkering of overig	Fout of onzekerheid	Financiële omvang in euro's	Toelichting fout/onzekerheid
C7C	Investering stedelijke vernieuwing (ISV) II	Fout	€ 0	
C7C	Investering stedelijke vernieuwing (ISV) II	Onzekerheid	€ 0	
D9	Onderwijsachterstandenbeleid 2011-2014 (OAB)	Fout	€ 0	
D9	Onderwijsachterstandenbeleid 2011-2014 (OAB)	Onzekerheid	€ 0	
E3	Subsidieregeling sanering verkeerslawaaai (inclusief bestrijding spoorweglawaaai)	Fout	€ 0	
E3	Subsidieregeling sanering verkeerslawaaai (inclusief bestrijding spoorweglawaaai)	Onzekerheid	€ 0	
E27B	Brede doeluitkering verkeer en vervoer SISA tussen medeoverheden	Fout	€ 0	
E27B	Brede doeluitkering verkeer en vervoer SISA tussen medeoverheden	Onzekerheid	€ 0	
G1	Wet sociale werkvoorziening (Wsw) gemeente 2013	Fout	€ 0	
G1A	Wet sociale werkvoorziening (Wsw) totaal 2012	Onzekerheid	€ 0	
G1A	Wet sociale werkvoorziening (Wsw) totaal 2012	Fout	€ 0	
G1A	Wet sociale werkvoorziening (Wsw) totaal 2012	Onzekerheid	€ 0	
G2	Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 WWB gemeente 2013	Fout	€ 0	
G2	Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 WWB gemeente 2013	Onzekerheid	€ 0	
G2A	Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 WWB totaal 2012	Fout	€ 0	
G2A	Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 WWB totaal 2012	Onzekerheid	€ 0	
G3	Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (exclusief levensonderhoud beginnende zelfstandigen) totaal 2012	Fout	€ 0	
G3	Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (exclusief levensonderhoud beginnende zelfstandigen) totaal 2012	Onzekerheid	€ 0	
G3A	Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (exclusief levensonderhoud beginnende zelfstandigen) totaal 2012	Fout	€ 0	
G3A	Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (exclusief levensonderhoud beginnende zelfstandigen) totaal 2012	Onzekerheid	€ 0	
G5	Wet participatiebudget (WPB) gemeente 2013	Fout	€ 0	
G5	Wet participatiebudget (WPB) gemeente 2013	Onzekerheid	€ 0	
G5A	Wet Participatiebudget (WPB) totaal 2012	Fout	€ 0	
G5A	Wet Participatiebudget (WPB) totaal 2012	Onzekerheid	€ 0	

Departement	Nummer	Specifieke uitkering Juridische voorslag Ontvanger	SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2013 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking siSa					
INDICATOREN								
BZK	C7C	Investering stedelijke vernieuwing (ISV) II Provinciale beschikking en/of verordening Project-gemeenten (SiSa tussen medeoverheden)	Hieronder per regel één beschikingsnummer en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie Aard controle n.v.t. Indicatornummer: C7C / 01	Besteding (jaar T) ten laste van provinciale middelen Aard controle R Indicatornummer: C7C / 02	Overige bestedingen (jaar T) Aard controle R Indicatornummer: C7C / 03	Cumulatieve bestedingen ten laste van provinciale middelen tot en met (jaar T) Deze indicator is bedoeld voor de tussentijdse afstemming van de juistheid en volledigheid van de verantwoordingsinformatie Aard controle n.v.t. Indicatornummer: C7C / 04	Cumulatieve overige bestedingen tot en met (jaar T) Deze indicator is bedoeld voor de tussentijdse afstemming van de juistheid en volledigheid van de verantwoordingsinformatie Aard controle n.v.t. Indicatornummer: C7C / 05	Toelichting afwijking Aard controle n.v.t. Indicatornummer: C7C / 06
			1 2009 / 0099491	€ 0	€ 0	€ 100.000	€ 100.000	
			Kopie beschikingsnummer	Eindverantwoording Ja/Nee	Activiteiten stedelijke vernieuwing (in aantallen) Afspraak Alleen in te vullen na afloop project	Activiteiten stedelijke vernieuwing (in aantallen) Realisatie Alleen in te vullen na afloop project	Activiteiten stedelijke vernieuwing (in aantallen) Toelichting afwijking Alleen in te vullen na afloop project	
			Aard controle n.v.t. Indicatornummer: C7C / 07	Aard controle n.v.t. Indicatornummer: C7C / 08	Aard controle D1 Indicatornummer: C7C / 09	Aard controle D1 Indicatornummer: C7C / 10	Aard controle n.v.t. Indicatornummer: C7C / 11	
			1 2009 / 0099491	Nee				
OCW	D9	Onderwijsachterstandseleid 2011-2014 (OAB) Gemeenten	Besteding (jaar T) aan voorzieningen voor voorschoolse educatie die voldoen aan de wettelijke kwaliteitseisen (conform artikel 166, eerste lid WPO) Aard controle R Indicatornummer: D9 / 01	Besteding (jaar T) aan overige activiteiten (naast VVE) voor leerlingen met een grote achterstand in de Nederlandse taal (conform artikel 165 WPO) Aard controle R Indicatornummer: D9 / 02	Besteding (jaar T) aan afspraken over voor- en vroegschoolse educatie met bevoegde gezagsorganen van scholen, houders van kindcentra en peuterspeelzalen (conform artikel 167 WPO) Aard controle R Indicatornummer: D9 / 03	Opgebouwde reserve ultimo (jaar T-1) Aard controle R Indicatornummer: D9 / 04		
			€ 325.823	€ 20.000	€ 45.929	€ 0		
I&M	E3	Subsidieregeling sanering verkeerlawaaai (inclusief bestrijding spoorweglawaaai) Subsidieregeling sanering verkeerlawaaai Provincies, gemeenten en gemeenschappelijke regelingen (Wgr)	Hieronder per regel één beschikingsnummer en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie Aard controle n.v.t. Indicatornummer: E3 / 01	Besteding (jaar T) ten laste van rijksmiddelen Aard controle R Indicatornummer: E3 / 02	Overige bestedingen (jaar T) Aard controle R Indicatornummer: E3 / 03	Eindverantwoording Ja/Nee Aard controle n.v.t. Indicatornummer: E3 / 04	Kosten ProRail (jaar T) als bedoeld in artikel 25 lid 4 van deze regeling ten laste van rijksmiddelen Aard controle R Indicatornummer: E3 / 05	
			1 508080810 vdt	€ 0	€ 0	Nee	€ 0	
I&M	E27B	Brede doeluitkering verkeer en vervoer SiSa tussen medeoverheden Provinciale beschikking en/of verordening Gemeenten en Gemeenschappelijke Regelingen	Hieronder per regel één beschikingsnummer en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie Aard controle n.v.t. Indicatornummer: E27B / 01	Besteding (jaar T) ten laste van provinciale middelen Aard controle R Indicatornummer: E27B / 02	Overige bestedingen (jaar T) Aard controle R Indicatornummer: E27B / 03	Correctie ten opzichte van tot jaar T verantwoorde bestedingen ten laste van provinciale middelen Indien de correctie een vermeerdering van bestedingen betreft, mag het alleen gaan over nog niet eerder verantwoorde bestedingen Aard controle R Indicatornummer: E27B / 04	Correctie ten opzichte van tot jaar T verantwoorde overige bestedingen Indien de correctie een vermeerdering van bestedingen betreft, mag het alleen gaan over nog niet eerder verantwoorde bestedingen Aard controle R Indicatornummer: E27B / 05	
			1 2013 / 0004341	€ 60.113	€ 20.705			
			2 2013 / 0005422	€ 0	€ 0			
			Kopie beschikingsnummer	Cumulatieve besteding ten laste van provinciale middelen tot en met (jaar T) Deze indicator is bedoeld voor de tussentijdse afstemming van de juistheid en volledigheid van de verantwoordingsinformatie Aard controle n.v.t. Indicatornummer: E27B / 06	Cumulatieve overige bestedingen tot en met (jaar T) Deze indicator is bedoeld voor de tussentijdse afstemming van de juistheid en volledigheid van de verantwoordingsinformatie Aard controle n.v.t. Indicatornummer: E27B / 08	Toelichting Aard controle n.v.t. Indicatornummer: E27B / 09	Eindverantwoording Ja/Nee Als u kiest voor 'ja', betekent dit dat het project is afgerond en u voor de komende jaren geen bestedingen meer wilt verantwoorden Aard controle n.v.t. Indicatornummer: E27B / 10	
			1 2013 / 0004341	€ 60.113	€ 20.705		Ja	
			2 2013 / 0005422	€ 0	€ 0		Nee	
SZW	G1	Wet sociale werkvoorziening (Wsw)_gemeente 2013 Wet sociale werkvoorziening (Wsw) Alle gemeenten verantwoord hier het gemeentedeel over (jaar T), ongeacht of er in (jaar T) geen, enkele of alle inwoners werkzaam waren bij een Openbaar lichaam o.g.v. de Wgr.	Het totaal aantal geïndiceerde inwoners van uw gemeente dat een dienstbetrekking heeft of op de wachtlijst staat en beschikbaar is om een dienstbetrekking als bedoeld in artikel 2, eerste lid, of artikel 7 van de wet te aanvaarden op 31 december (jaar T) Aard controle R Indicatornummer: G1 / 01	Het totaal aantal geïndiceerde inwoners per gemeente dat een dienstbetrekking heeft of op de wachtlijst staat en beschikbaar is om een dienstbetrekking als bedoeld in artikel 2, eerste lid, of artikel 7 van de wet te aanvaarden op 31 december (T-1); inclusief deel openbaar lichaam Aard controle R Indicatornummer: G1 / 02	Volledig zelfstandige uitvoering Ja/Nee Zie de toelichting in de invulvizer voor hulp bij het invullen en de mogelijke consequenties van een verkeerde keuze Aard controle n.v.t. Indicatornummer: G1 / 03			
			437.75	19.36	Nee			
SZW	G1A	Wet sociale werkvoorziening (Wsw)_totaal 2012 Wet sociale werkvoorziening (Wsw) Alle gemeenten verantwoord hier het totaal (jaar T-1). (Dus: deel Openbaar lichaam uit SiSa (jaar T-1) regeling G1B + deel gemeente uit (jaar T-1) regeling G1C-1) na controle door de gemeente.	Hieronder per regel één gemeente (code) uit (jaar T-1) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen Aard controle n.v.t. Indicatornummer: G1A / 01	Het totaal aantal geïndiceerde inwoners per gemeente dat een dienstbetrekking heeft of op de wachtlijst staat en beschikbaar is om een dienstbetrekking als bedoeld in artikel 2, eerste lid, of artikel 7 van de wet te aanvaarden op 31 december (T-1); inclusief deel openbaar lichaam Aard controle R Indicatornummer: G1A / 02	Het totaal aantal inwoners dat is uitgestroomd uit het werknemersbestand in (jaar T-1), uitgedrukt in arbeidsjaren; inclusief deel openbaar lichaam Aard controle R Indicatornummer: G1A / 03	Het totaal aantal gerealiseerde arbeidsplaatsen voor geïndiceerde inwoners in (jaar T-1), uitgedrukt in arbeidsjaren; inclusief deel openbaar lichaam Aard controle R Indicatornummer: G1A / 04	Het totaal aantal gerealiseerde begeleid werkenplekken voor geïndiceerde inwoners in (jaar T-1), uitgedrukt in arbeidsjaren; inclusief deel openbaar lichaam Aard controle R Indicatornummer: G1A / 05	
			1 1708 (Steenwijkertand)	465.00	20.67	346.22	4.82	

SZW	G2	Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 WWB gemeente 2013 Alle gemeenten verantwoord voor hier het gemeentedeel over (jaar T), ongeacht de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr.	Besteding (jaar T) algemene bijstand Gemeente I.1 Wet werk en bijstand (WWB) <i>Aard controle R</i> <i>Indicatornummer: G2 / 01</i>	Baten (jaar T) algemene bijstand (exclusief Rijk) Gemeente I.1 Wet werk en bijstand (WWB) <i>Aard controle R</i> <i>Indicatornummer: G2 / 02</i>	Besteding (jaar T) IOAW Gemeente I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW) <i>Aard controle R</i> <i>Indicatornummer: G2 / 03</i>	Baten (jaar T) IOAW (exclusief Rijk) Gemeente I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW) <i>Aard controle R</i> <i>Indicatornummer: G2 / 04</i>	Besteding (jaar T) IOAZ Gemeente I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ) <i>Aard controle R</i> <i>Indicatornummer: G2 / 05</i>	Baten (jaar T) IOAZ (exclusief Rijk) Gemeente I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ) <i>Aard controle R</i> <i>Indicatornummer: G2 / 06</i>			
			Besteding (jaar T) Bbz 2004 levensonderhoud beginnende zelfstandigen Gemeente I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud beginnende zelfstandigen) (Bbz 2004) <i>Aard controle R</i> <i>Indicatornummer: G2 / 07</i>	Baten (jaar T) Bbz 2004 levensonderhoud beginnende zelfstandigen Gemeente I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud beginnende zelfstandigen) (Bbz 2004) <i>Aard controle R</i> <i>Indicatornummer: G2 / 08</i>	Baten (jaar T) WWIK (exclusief Rijk) Gemeente I.6 Wet werk en inkomen kunstenaars (WWIK) <i>Aard controle R</i> <i>Indicatornummer: G2 / 09</i>	Volledig zelfstandige uitvoering Ja/Nee Zie de toelichting in de invulvizer voor hulp bij het invullen en de mogelijke consequenties van een verkeerde keuze. <i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicatornummer: G2 / 10</i>	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	
SZW	G2A	Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 WWB totaal 2012 Gemeenten die uitvoering in (jaar T-1) geheel of gedeeltelijk hebben uitbesteed aan een Openbaar lichaam o.g.v. Wgr verantwoord voor hier het totaal (jaar T-1). (Dus: deel Openbaar lichaam uit SISA (jaar T-1) regeling G2B + deel gemeente uit (jaar T-1) regeling G2C-1)	Hieronder per regel één gemeente(code) uit (jaar T-1) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen <i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicatornummer: G2A / 01</i>	Besteding (jaar T-1) algemene bijstand inclusief geldstroom openbaar lichaam I.1 Wet werk en bijstand (WWB) <i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicatornummer: G2A / 02</i>	Baten (jaar T-1) algemene bijstand (exclusief Rijk) inclusief geldstroom openbaar lichaam I.1 Wet werk en bijstand (WWB) <i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicatornummer: G2A / 03</i>	Besteding (jaar T-1) IOAW inclusief geldstroom openbaar lichaam I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW) <i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicatornummer: G2A / 04</i>	Baten (jaar T-1) IOAW (exclusief Rijk) inclusief geldstroom openbaar lichaam I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW) <i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicatornummer: G2A / 05</i>				
			Hieronder verschijnt de gemeente(code) conform de keuzes gemaakt bij indicator G2A / 01 In de kolommen hiernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen <i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicatornummer: G2A / 06</i>	Besteding (jaar T-1) IOAZ inclusief geldstroom openbaar lichaam I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ) <i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicatornummer: G2A / 07</i>	Baten (jaar T-1) IOAZ (exclusief Rijk) inclusief geldstroom openbaar lichaam I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ) <i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicatornummer: G2A / 08</i>	Besteding (jaar T-1) Bbz 2004 levensonderhoud beginnende zelfstandigen inclusief geldstroom openbaar lichaam I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud beginnende zelfstandigen) (Bbz 2004) <i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicatornummer: G2A / 09</i>	Baten (jaar T-1) Bbz 2004 levensonderhoud beginnende zelfstandigen inclusief geldstroom openbaar lichaam I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud beginnende zelfstandigen) (Bbz 2004) <i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicatornummer: G2A / 10</i>	Baten (jaar T-1) WWIK (exclusief Rijk) inclusief geldstroom openbaar lichaam I.6 Wet werk en inkomen kunstenaars (WWIK) <i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicatornummer: G2A / 11</i>	€ 1708 (Steenwijkerland)	€ 9.309.222	€ 276.072
SZW	G3	Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (exclusief levensonderhoud beginnende zelfstandigen)_gemeente 2013 Besluit bijstandverlening zelfstandigen (Bbz) 2004 Alle gemeenten verantwoord voor hier het gemeentedeel over (jaar T), ongeacht de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr.	Besteding (jaar T) levensonderhoud gevestigde zelfstandigen (exclusief Bob) <i>Aard controle R</i> <i>Indicatornummer: G3 / 01</i>	Besteding (jaar T) kapitaalverstreking (exclusief Bob) <i>Aard controle R</i> <i>Indicatornummer: G3 / 02</i>	Baten (jaar T) levensonderhoud gevestigde zelfstandigen (exclusief Bob) (exclusief Rijk) <i>Aard controle R</i> <i>Indicatornummer: G3 / 03</i>	Baten (jaar T) kapitaalverstreking (exclusief Bob) (exclusief Rijk) <i>Aard controle R</i> <i>Indicatornummer: G3 / 04</i>	Besteding (jaar T) aan onderzoek als bedoeld in artikel 56 Bbz 2004 (exclusief Bob) <i>Aard controle R</i> <i>Indicatornummer: G3 / 05</i>	Besteding (jaar T) Bob <i>Aard controle R</i> <i>Indicatornummer: G3 / 06</i>			
			Hieronder per regel één gemeente(code) uit (jaar T-1) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen <i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicatornummer: G3A / 01</i>	Besteding (jaar T) levensonderhoud gevestigde zelfstandigen (exclusief Bob) lichaam <i>Aard controle R</i> <i>Indicatornummer: G3A / 02</i>	Baten (jaar T-1) levensonderhoud gevestigde zelfstandigen (exclusief Bob) (exclusief Rijk) inclusief geldstroom openbaar lichaam <i>Aard controle R</i> <i>Indicatornummer: G3A / 03</i>	Baten (jaar T-1) levensonderhoud gevestigde zelfstandigen (exclusief Bob) (exclusief Rijk) inclusief geldstroom openbaar lichaam <i>Aard controle R</i> <i>Indicatornummer: G3A / 04</i>	Besteding (jaar T) aan onderzoek als bedoeld in artikel 56 Bbz 2004 (exclusief Bob) lichaam <i>Aard controle R</i> <i>Indicatornummer: G3A / 05</i>	Besteding (jaar T) aan onderzoek als bedoeld in artikel 56 Bbz 2004 (exclusief Bob) lichaam <i>Aard controle R</i> <i>Indicatornummer: G3A / 06</i>	€ 0	€ 0	€ 0
SZW	G3A	Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (exclusief levensonderhoud beginnende zelfstandigen)_totaal 2012 Besluit bijstandverlening zelfstandigen (Bbz) 2004 Gemeenten die uitvoering in (jaar T-1) geheel of gedeeltelijk hebben uitbesteed aan een Openbaar lichaam o.g.v. Wgr verantwoord voor hier het totaal (jaar T-1). (Dus: deel Openbaar lichaam uit SISA (jaar T-1) regeling G3B + deel gemeente uit (jaar T-1) regeling G3C-1)	Hieronder per regel één gemeente(code) uit (jaar T-1) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen <i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicatornummer: G3A / 01</i>	Besteding (jaar T-1) levensonderhoud gevestigde zelfstandigen (exclusief Bob) lichaam <i>Aard controle R</i> <i>Indicatornummer: G3A / 02</i>	Baten (jaar T-1) kapitaalverstreking (exclusief Bob) (exclusief Rijk) inclusief geldstroom openbaar lichaam <i>Aard controle R</i> <i>Indicatornummer: G3A / 03</i>	Baten (jaar T-1) levensonderhoud gevestigde zelfstandigen (exclusief Bob) (exclusief Rijk) inclusief geldstroom openbaar lichaam <i>Aard controle R</i> <i>Indicatornummer: G3A / 04</i>	Besteding (jaar T-1) aan onderzoek als bedoeld in artikel 56 Bbz 2004 (exclusief Bob) lichaam <i>Aard controle R</i> <i>Indicatornummer: G3A / 05</i>	Besteding (jaar T-1) aan onderzoek als bedoeld in artikel 56 Bbz 2004 (exclusief Bob) lichaam <i>Aard controle R</i> <i>Indicatornummer: G3A / 06</i>			
			Hieronder verschijnt de gemeente(code) conform de keuzes gemaakt bij G3A / 01 In de kolommen hiernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen <i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicatornummer: G3A / 07</i>	Besteding (jaar T-1) Bob inclusief geldstroom openbaar lichaam <i>Aard controle R</i> <i>Indicatornummer: G3A / 08</i>	Baten (jaar T-1) Bob (exclusief Rijk) inclusief geldstroom openbaar lichaam <i>Aard controle R</i> <i>Indicatornummer: G3A / 09</i>	Besteding (jaar T-1) Bbz 2004 levensonderhoud beginnende zelfstandigen inclusief geldstroom openbaar lichaam <i>Aard controle R</i> <i>Indicatornummer: G3A / 10</i>	Baten (jaar T-1) Bbz 2004 levensonderhoud beginnende zelfstandigen inclusief geldstroom openbaar lichaam <i>Aard controle R</i> <i>Indicatornummer: G3A / 11</i>	Besteding (jaar T-1) aan onderzoek als bedoeld in artikel 56 Bbz 2004 (exclusief Bob) lichaam <i>Aard controle R</i> <i>Indicatornummer: G3A / 12</i>	€ 1708 (Steenwijkerland)	€ 116.947	€ 40.400

SZW	G5	Wet participatiebudget (WPB)_gemeente 2013	Het aantal in (jaar T) bij een ROC ingekochte contacturen						
		Wet participatiebudget (WPB) Alle gemeenten verantwoord voor het gemeentedeel over (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr.	Let op: Dit is de enige gelegenheid om verantwoording af te leggen over deze taakuitvoering Let op: Deze verantwoording kan niet door een gemeenschappelijke regeling worden uitgevoerd, ongeacht de keuze van de gemeente bij indicator G5/02 Aard controle D1 Indicatornummer: G5 / 01						
			297 Volledig zelfstandige uitvoering Ja/Nee De zelfstandige uitvoering betreft de indicatoren G5/03 tot en met G5/07 Zie de toelichting in de invulwijzer voor hulp bij het invullen en de mogelijke consequenties van een verkeerde keuze Aard controle n.v.t. Indicatornummer: G5 / 02	Besteding (jaar T) participatiebudget Aard controle R Indicatornummer: G5 / 03	Waarvan besteding (jaar T) van educatie bij roc's Aard controle R Indicatornummer: G5 / 04	Baten (jaar T) (niet-Rijk) participatiebudget Aard controle R Indicatornummer: G5 / 05	Waarvan baten (jaar T) van educatie bij roc's Aard controle R Indicatornummer: G5 / 06	Besteding (jaar T) Regelluw Dit onderdeel is uitsluitend van toepassing op gemeenten die in (jaar T-1) duurzame plaatsingen van inactieven naar werk hebben gerealiseerd en verantwoord aan het Rijk Aard controle R Indicatornummer: G5 / 07	
			Nee	€ 50.776	€ 50.776	€ 0	€ 0		
GSA		Wet Participatiebudget (WPB)_ totaal 2012	Hieronder per regel één gemeente (code) uit (jaar T-1) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Besteding (jaar T-1) participatiebudget	Waarvan besteding (jaar T-1) van educatie bij roc's	Baten (jaar T-1) (niet-Rijk) participatiebudget	Waarvan baten (jaar T-1) van educatie bij roc's	Besteding (jaar T-1) Regelluw	
		Wet participatiebudget (WPB) Gemeenten die uitvoering in (jaar T-1) geheel of gedeeltelijk hebben uitbesteed aan een Openbaar lichaam o.g.v. Wgr verantwoord voor het totaal (jaar T-1). (Dus: deel Openbaar lichaam uit SiSa (jaar T-1) regeling G5B + deel gemeente uit (jaar T-1) regeling G5C-1)	inclusief geldstroom openbaar lichaam	inclusief geldstroom openbaar lichaam	inclusief geldstroom openbaar lichaam	inclusief geldstroom openbaar lichaam	inclusief geldstroom openbaar lichaam	Dit onderdeel is uitsluitend van toepassing op gemeenten die in (jaar T-1) duurzame plaatsingen van inactieven naar werk hebben gerealiseerd en verantwoord aan het Rijk. inclusief deel openbaar lichaam Aard controle R Indicatornummer: GSA / 06	
			Aard controle n.v.t. Indicatornummer: GSA / 01	Aard controle R Indicatornummer: GSA / 02	Aard controle R Indicatornummer: GSA / 03	Aard controle R Indicatornummer: GSA / 04	Aard controle R Indicatornummer: GSA / 05		
			1708 (Steenwijkerland)	€ 2.174.871	€ 232.750	€ 2.228	€ 0		